

AANPASSING VAN DE EVENT HISTORY CALENDAR
(EHC) VOOR NEDERLANDSE ADOLESCENTEN EN
BEPALING VAN DE BETROUWBAARHEID EN VA-
LIDITEIT

Femke A. Grijpstra

JUNI 2007

AFSTUDEERSCHRIPTIE
VAKGROEP SOCIOLOGIE
RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN
STUDENTNUMMER 1439243
FEMKEGRIJPSTRA@GMAIL.COM

BEGELEIDER: DR. R. VEENSTRA
REFERENT: DR. W.H. VAN SCHUUR

RUG

Rijksuniversiteit Groningen

VOORWOORD

Het schrijven van de scriptie, dat valt veel studenten zwaar. Mij ook. Want hoe vaak hoor je niet dat iemand al heel lang bezig is met de scriptie? En dan denk je bij je zelf: dat overkomt mij niet! Nou, dus wel. Maar het kan ook zo zijn voordelen hebben. Het schijnt dat Leonardo DaVinci (1452 – 1509) ooit gezegd heeft: *“Neem zo nu en dan wat afstand, al is het maar even; ontspan je even. Als je dan weer aan de slag gaat, zal je inzicht verscherpt zijn. Als je echter onafgebroken door blijft ploeteren, verlies je gaandeweg de grip op je werk.”* Na herhaalde malen afstand te hebben genomen is het nu wel zover, de scriptie nadert zijn einde.

De Event History Calendar heb ik tijdens mijn stage in het voorjaar van 2005 bij TRAILS (zie hoofdstuk 4 voor meer informatie over TRAILS) ontworpen, met de nodige adviezen en suggesties van mijn collega’s aldaar en in het bijzonder René Veenstra. Samen zijn we gekomen tot een nuttig onderzoeksinstrument, wat inmiddels wordt toegepast op een onderzoekspopulatie van ruim 2000 adolescenten.

Juist het gebruik van de Event History Calendar in zo’n grote onderzoekspopulatie is iets om trots op te zijn. Het is een mooi traject geweest om het interview te maken, en er komt veel bij kijken. Continu overleggen, kleine aanpassingen doen, testen en uiteindelijk toepassen op de doelgroep: jongeren tussen de 14 en 16 jaar. Een doelgroep die zeer divers is, van vervelende pubers met een klein hartje tot verlegen muisjes die ook hun verhaal te vertellen hebben. Maar hoe de persoon die geïnterviewd wordt ook is, in onze testgroep was er niet één bij die het een stom interview vond. Ze vonden het leuk om te doen, met interessante vragen en dito antwoorden.

Voor mij en mijn collega’s was het ook ontzettend leuk om de jongeren te interviewen. Gemiddeld duurde een gesprek drie kwartier, maar de tijd vloog voorbij en iedere respondent had wel iets bijzonders wat tot mooie discussies heeft geleid. Vanaf deze plaats wil ik TRAILS bedanken voor een bijzondere stageplaats, welke tevens een bijzondere scriptie heeft opgeleverd. Ook een bedankje richting René Veenstra is op zijn plaats. Met zijn altijd kritische opmerkingen en aanwijzingen ligt hier nu een afstudeerwaardige scriptie voor u. Veel plezier met het lezen ervan!

Femke Grijpstra

SAMENVATTING

Er zijn verschillende vormen om data te verzamelen voor onderzoek. Welke de beste methode is, hangt af van verschillende factoren. Meest belangrijk is wat je wilt weten, van wie, hoe lang het mag duren voor je alle data binnen hebt en hoeveel het mag kosten. Voor het onderzoek van TRAILS (kijk op www.trails.nl voor meer informatie) blijkt een Event History Calendar goed toepasbaar. Een EHC is een flexibele methode die, in tegenstelling tot de meer gangbare interviews, verschillende voordelen heeft in het verzamelen van betrouwbare retrospectieve gebeurtenissen. De EHC maakt gebruik van visuele ondersteuning, informeert naar opeenvolgingen van gebeurtenissen, en zet de verschillende gebeurtenissen in de juiste context. Deze drie kenmerken vergemakkelijken de herinnering aan retrospectieve gebeurtenissen, datgene wat iemand in het verleden heeft meegemaakt.

Als onderzoeksinstrument biedt de Event History Calendar voordelen op het gebied van het geven van beschrijvingen en verklaringen ten opzichte van een standaard interview. De EHC produceert data die kan worden gebruikt om nauwkeurigere schattingen te maken van de trajecten en transitie die iemand ondergaat, wanneer dat gebeurt, hoe lang het duurt en hoe vaak het voorkomt. Voor verklarende doelen kan de EHC worden gebruikt om bepaalde ogenschijnlijk losstaande gebeurtenissen aan elkaar te linken. Hierbij kan gedacht worden aan bepaald gedrag dat het gevolg is van een eerdere oorzakelijke gebeurtenis.

Aangezien er tot op heden slechts twee eerdere studies bekend zijn die én gebruik maken van een EHC én als doelgroep jongeren hebben, is er voor TRAILS een Event History Calendar op maat gemaakt. Deze EHC heeft een aantal toetsen moeten doorstaan voordat het op de complete onderzoeksgroep van ruim 2000 jongeren kon worden toegepast. Immers, een nieuw onderzoeksinstrument dient zowel betrouwbaar als valide te zijn om de juiste gegevens boven water te kunnen krijgen.

In eerste instantie is gekeken naar andere studies die gebruik maken van een Event History Calendar. Welke informatie komt daaruit naar voren, welke vragen worden gesteld en op wat voor manier, hoe is de betrouwbaarheid en validiteit gemeten, en wat kunnen de onderzoekers met de gegevens doen?

Op basis van deze literatuurstudie en het overleggen met verschillende deskundigen is er een Event History Calendar ontwikkeld die alle facetten dekt die voor jongeren interessant zijn. Er zitten zeven verschillende thema's in het interview, te weten: school, wonen, gezin & familie, vrienden & verking, lichamelijke gezondheid, gedrag en delinquentie.

In het voorjaar van 2005 werd begonnen met het interviewen van de jongeren met behulp van de Event History Calendar. Er werd besloten om de betrouwbaarheid te meten middels een test-hertest, de validiteit kon worden berekend op basis van gegevens uit een schriftelijke vragenlijst die de jongeren ruim een jaar eerder hadden ingevuld. Tijdens meting één werd het interview afgenomen bij 23 jongeren, voor meting twee waren er nog 18 jongeren bereid mee te werken. De betrouwbaarheid is gebaseerd op deze 18 jongeren, de validiteit op basis van alle 23 jongeren die het eerste interview hebben afgerond.

Bij de betrouwbaarheid is van te voren vastgesteld dat een antwoord tijdens meting 1 exact hetzelfde dient te zijn op meting 2 om het predikaat 'correct' te krijgen. Wanneer in totaal 80% of meer van de gegeven antwoorden correct zijn, dan is het interview betrouwbaar. Bij minder dan 70% mag er niet meer gesproken worden over een betrouwbaar interview. Het blijkt dat het totale interview een betrouwbaarheidsniveau heeft van ruim 85%. Echter, uitgesplitst naar de domeinen blijkt dat indien de 80% norm wordt

aangehouden slecht de domeinen 'School' en 'Wonen' hierboven scoren. Het domein 'Delinquentie' scoort nog net boven de 70% en de andere domeinen nog lager, met als laagste het domein 'Vrienden en verkering' dat 54,7% exact dezelfde antwoorden geeft. Wanneer er een marge van twee maanden verschil tussen de antwoorden gegeven tijdens meting 1 en meting 2 als acceptabel wordt aangenomen, dan stijgt de totale betrouwbaarheid van 86% naar 90%. Voor een domein als 'Vrienden en verkering' geldt dat de betrouwbaarheid stijgt naar 71%, en hoewel het dan nog steeds het minst betrouwbare domein is heeft het nu wel de 70% norm behaald. Conclusie: het interview is betrouwbaar, met enige variatie binnen de domeinen. Wordt er een acceptatienorm van 2 maanden speling gehanteerd, dan zijn alle domeinen betrouwbaar, variërend van redelijk tot zeer betrouwbaar.

De validiteit is gemeten door de correlatie te bereken tussen antwoorden gegeven in een schriftelijke vragenlijst een jaar voor aanvang van het interview en de antwoorden gegeven tijdens meting 1. Hier blijkt dat de correlatie .61 is met een significantieniveau kleiner dan .001 (wat inhoudt dat de kans dat we ten onrechte een samenhang tussen beide meetmomenten aannemen minder dan 0,001% is). Er mag nu geconstateerd worden dat er een redelijk sterke samenhang is tussen antwoorden gegeven middels een schriftelijke vragenlijst en antwoorden gegeven met behulp van een Event History Calendar, waarbij de respondenten met hun geheugen terug in de tijd moesten gaan.

De onderzoeksvraag waar deze scriptie antwoord op geeft, namelijk of het ontwikkelde onderzoeksinstrument, de Event History Calendar, betrouwbaar en valide is, kan positief worden beantwoord. De EHC is voor 86% betrouwbaar, en indien we een 2-maanden marge aanhouden dan loopt dit percentage op naar 91. Bovendien is het interview ook valide met een correlatie van .61 en een significantieniveau kleiner dan .001.

Inmiddels wordt de Event History Calendar toegepast binnen TRAILS sinds het najaar van 2005. De geluiden die de onderzoekers ter ore komen zijn dat de respondenten het een leuk interview vinden. Door middel van deze EHC komt er verrassend veel informatie binnen, en tezamen met alle ander gegevens die het TRAILS onderzoek genereert zou dit wel eens kunnen leiden tot nieuwe inzichten in de levensloop van de adolescent.

INHOUD

Voorwoord	4
Samenvatting	5
1. Inleiding	8
2. De Event History Calendar	11
2.1 Inleiding	11
2.2 Voor- en nadelen van een Event History Calendar	11
2.3 Onderzoek doen met een Event History Calendar	12
3. Beschrijving van eerdere studies die gebruik maken van een Event History Calendar	14
3.1 Inleiding	14
3.2 De verschillende studies	14
3.3 Discussie over deze studies	16
4. Totstandkoming Event History Calendar voor TRAILS	18
4.1 Inleiding	18
4.2 Criteria voor een 'goed' interview	18
4.3 De training voor de interviewers	19
4.4 Ervaringen uit de pilot	19
5. Methode	21
5.1 Inleiding	21
5.2 Analysemethode	22
6. Resultaten	23
6.1 Inleiding	23
6.2 Betrouwbaarheid	23
6.3 Validiteit	24
7. Conclusie en discussie	27
Literatuur	29
Bijlagen	31

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Onderzoek en de wetenschap zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Door te onderzoeken kan de wetenschap antwoord geven op vragen, verklaren hoe iets in elkaar zit, verbanden leggen. Maar om te kunnen onderzoeken moet er eerst data worden verzameld. Deze scriptie gaat over een dergelijke dataverzamelmethode, die de Event History Calendar (EHC) wordt genoemd.

In sociaal-wetenschappelijk onderzoek, maar ook in economisch en medisch onderzoek, wordt veelvuldig gebruik gemaakt van vragenlijsten als meetinstrument. Wanneer een onderzoeker geïnteresseerd is in motieven, ervaringen, waarden en normen, voorkeuren, opinies of andere subjectieve fenomenen is de vragenlijst het aangewezen meetinstrument (Segers, 2002). Ook wanneer men geïnteresseerd is in gedragingen die in het verleden hebben plaatsgevonden, of in gedragingen die om andere redenen niet te observeren zijn, is er maar één mogelijkheid: vragen!

De onderzoekers staan verschillende methoden ter beschikking om vragen te stellen: persoonlijk (face-to-face interview), telefonisch, schriftelijk, via het internet of de e-mail, of een combinatie van één of meer van deze opties (Baarda & de Goede, 1999). Welke manier het meest geschikt is voor welk onderzoek hangt onder meer af van de volgende criteria:

- Onderzoekspopulatie
- Onderzoeksvraag
- Onderwerp van de vragen
- Kosten
- Beschikbare tijd

De keuze van de methode is met name afhankelijk van de onderzoeksvraag (wil men kwalitatieve of kwantitatieve data verzamelen) en van de beoogde onderzoekspopulatie (bij ouderen is bijvoorbeeld internet geen geschikte methode, bij personen die (nog) niet kunnen lezen of schrijven is een schriftelijke vragenlijst niet handig).

Onderzoekers hoeven echter niet voor één methode exclusief te kiezen. In een aantal gevallen is een combinatie van methoden te verkiezen, dit heet een mixed-mode-benadering (Segers, 2002). Voorbeelden hiervan zijn een face-to-face interview gecombineerd met een schriftelijke vragenlijst voor vragen over een 'gevoelig' onderwerp, een longitudinaal onderzoek waarin na een initieel face-to-face interview, de volgende metingen schriftelijk of telefonisch gedaan worden, een schriftelijk onderzoek met een telefonische follow-up, enzovoorts.

Wanneer we de verschillende dataverzamelmethode met elkaar vergelijken dan is er een aantal duidelijke verschillen aan te wijzen. De sterke punten van de schriftelijke vragenlijst (welke via de post of via het internet kunnen worden verstuurd) zijn de relatief lage kosten en de geringere eisen die aan de personele organisatie en de infrastructuur van het onderzoeksinstituut gesteld worden. Bovendien kan de grotere anonimiteit van de respondent bij 'gevoelige' vragen een voordeel zijn; er is een grotere openheid in de antwoorden. Ook kan men visuele hulpmiddelen en stimuli gebruiken.

Het face-to-face interview heeft als sterke punten een grote mate van steekproefcontrole (de interviewer kan vrij snel beoordelen of de respondent binnen de criteria van de steekproef valt), en de mogelijkheid om meer complexe vragen te stellen. Bovendien kan er worden doorgevraagd op bepaalde gegeven antwoorden, waardoor de kwaliteit van de verzamelde data verhoogt.

Het telefonische interview heeft als sterke punten de snelheid waarmee de gegevens verzameld kunnen worden (de zogenaamde actuele data) en een grote mate van controle over de taakuitvoering door de interviewers. Nadeel van het telefonisch interview is het ontbreken van het visuele kanaal, alle informatie wordt via de stem overgebracht. Hierdoor kan slechts een beperkt aantal antwoordcategorieën gebruikt worden.

Doordat interviewers de mogelijkheid hebben om de respondent om nadere informatie te vragen kunnen in beide interview-vormen ook algemene en vrij abstracte open vragen gebruikt worden. Beide interview-vormen zijn echter gevoelig voor interviewer-effecten; met name bij het face-to-face interview kan de (ongewenste) variantie veroorzaakt door de interviewer groot zijn.

Het doel van het onderzoek is bepalend voor de methode die wordt gekozen (schriftelijk/electronisch, telefonisch of face-to-face). Wanneer er prospectief onderzoek wordt gedaan zijn alle methoden goed toepasbaar. In het geval van retrospectief onderzoek, waarbij de onderzoeker wil weten hoe een bepaalde toestand van de respondent in het verleden was, ligt het moeilijker. Het is namelijk voor de respondent moeilijk om nauwkeurig te kunnen herinneren wanneer iets is gebeurd of veranderd.

Belli (1998) heeft een artikel geschreven over de structuur van het autobiografisch geheugen. Hieruit komt naar voren dat deze structuur is gekarakteriseerd als een hiërarchisch netwerk. De herinnering van gebeurtenissen uit het verleden gebeurt via meerdere routes: top-down in de hiërarchie (ingrijpende gebeurtenissen zijn makkelijker te herinneren), sequentieel binnen de thema's die langlopende gebeurtenissen representeren, en parallel tussen thema's met daarin tijdelijke en opeenvolgende gebeurtenissen (de chronologische opeenvolging van gebeurtenissen, zoals bijvoorbeeld verhuizing). In zijn artikel koppelt Belli deze structuur van het geheugen aan de Event History Calendar (EHC). De Event History Calendar is een interview waarin respondenten wordt gevraagd of, en zo ja wanneer, ze bepaalde gebeurtenissen hebben meegemaakt. Het is dus een retrospectief interview, er wordt teruggevraagd in de tijd naar van tevoren vastgelegde onderwerpen. Een nadeel van deze vorm van dataverzameling is dat het geheugen van de respondent lacunes kan hebben. Dit wordt echter opgevangen door een kalender te gebruiken, met horizontaal de gebeurtenissen en verticaal in de kolommen de tijd. Hierdoor wordt gevisualiseerd wat de respondent wanneer heeft meegemaakt, dit kan de herinnering vergemakkelijken. Bovendien wordt eerst gevraagd naar makkelijk te herinneren gebeurtenissen, zoals leeftijd, woonplaats, met wie men samenwoonde, welk werk men deed. Vervolgens wordt eerst per thema de hele rij ingevuld, zodat het over de gehele tijdsperiode duidelijk is wanneer het heeft plaatsgevonden. Hoe meer gegevens in de kalender worden ingevuld, hoe meer aanknopingspunten de respondent heeft om een bepaalde gebeurtenis juist te kunnen herinneren. Dit vergroot de nauwkeurigheid van de data.

De retrospectieve data die middels een Event History Calendar verkregen wordt verschilt met de data via een gewone vragenlijst (Belli et al., 2001). In een directe vergelijking tussen een EHC en een interview met vragenlijst blijkt dat de data middels een EHC van betere kwaliteit is zonder dat de kosten van het uitvoeren van het onderzoek duurder zijn. De lengte van het interview verschilt niet significant, de lengte van de verwerking van de data wel. Het invoeren van de data van een EHC blijkt langer te duren. Verder waren de interviewers van mening dat het interviewen aan de hand van een EHC prettiger was, en dat de respondenten makkelijker antwoord gaven. Uit de literatuur blijkt dat wanneer er retrospectief onderzoek wordt gedaan, het gebruik van een Event History Calendar de beste gegevens oplevert (Caspi et al., 1996). Alleen het verwerken van de data kan een struikelblok zijn, maar het levert zoveel informatie op dat het de moeite waard is.

Een interessante onderzoekspopulatie vormen de adolescenten. Maar voordat je adolescenten kunt onderzoeken kom je de volgende vragen tegen. Hoe stel je jongeren een

vraag over belangrijke gebeurtenissen? Wat houdt jongeren bezig? Wat maken ze mee? Wat is interessant om te weten? Deze vragen hebben onderzoekers van TRAILS (zie hoofdstuk 5 'Methode' voor meer informatie over dat onderzoek) zich ook gesteld. Het gebruik van een Event History Calendar lijkt in deze situatie de beste oplossing. Echter, er is niet een EHC voor Nederlandse adolescenten beschikbaar. Dus is er een versie voor adolescenten ontwikkeld en getoetst op betrouwbaarheid en validiteit binnen de TRAILS-respondentengroep.

In deze scriptie geef ik antwoord op de vraag of de ontwikkelde Event History Calendar betrouwbaar en valide is voor adolescenten.

Het antwoord zal dus simpel kunnen zijn, een keuze tussen ja of nee. De ruwe scores geven een indicatie dat het retrospectieve interview wel degelijk betrouwbaar zal zijn, en ook valide. Echter, de berekende resultaten worden in hoofdstuk zes onthuld.

In de komende hoofdstukken zal worden ingegaan op wat een Event History Calendar is, eerdere onderzoeken die met een Event History Calendar zijn gedaan en welke betrouwbaarheid- en validiteitscores daarbij behaald zijn. De totstandkoming van de ontwikkelde EHC wordt besproken in hoofdstuk vier, waarin tevens wordt ingegaan op welke invloed de interviewer kan hebben op de data. De methode wordt besproken in hoofdstuk vijf en de resultaten uit de verwerking van de gegevens in hoofdstuk zes. Geëindigd wordt met een conclusie en discussie.

2.1 Inleiding

Binnen verschillende vakgebieden, met name de sociologie, wordt onderzoek gedaan naar de invloed van belangrijke gebeurtenissen op het verdere verloop van iemands leven. Deze levensloopbenadering gaat uit van de veronderstelling dat ervaringen eerder in het leven, zowel op de korte termijn als op de lange termijn, van invloed zijn op de wegen die iemands leven zal volgen. Binnen het levenslooponderzoek wordt niet alleen gekeken naar stabiele individuele kenmerken, maar ook naar omgevingsinvloeden. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat iemands leven niet volgens bepaalde wetmatigheden verloopt. Levens zijn vaak onvoorspelbaar en dynamisch en worden beïnvloed door allerlei factoren die buiten het individu liggen (Gade, 1991).

In de Event History Calendar staan twee begrippen centraal: trajecten en transities. De gedachtegang is dat iemands leven onderverdeeld kan worden in verschillende trajecten, die ook wel dynamische ontwikkelingspaden worden genoemd. Met deze trajecten worden belangrijke aspecten van het leven, zoals een beroeps carrière of huwelijk, in beeld gebracht. Binnen trajecten kunnen zich transities voordoen, die van invloed zijn op de richting waarin de trajecten zich verder ontwikkelen (Elder, 1991; Gade, 1991). Voorbeelden van transities zijn: naar het voortgezet onderwijs gaan, het ouderlijk huis verlaten, een baan krijgen, werkloos worden, samenwonen, trouwen, scheiden, kinderen krijgen, het uit huis gaan van de kinderen, het overlijden van de partner, verhuizen en in of uit detentie gaan. Hoewel iedereen een levensloop heeft, maakt niet iedereen dezelfde transities mee. Ook zijn er verschillen in het moment waarop mensen transities meemaken (Kalmijn, 2002; Nieuwbeerta, 2005). Of er daadwerkelijk verandering plaatsvindt en of er gesproken kan worden van een keerpunt hangt vervolgens niet alleen af van de impact die een transitie heeft, maar wordt ook beïnvloed door de eigen wil van het individu (Sampson & Laub, 1996). Het dynamische aspect van de levensloop evolueert als een samenspel tussen de levensweg en de bijbehorende transities, die afhankelijk zijn van elkaar. Deze wederzijdse afhankelijkheid is gereflecteerd in het autobiografisch geheugen als de relatie tussen thematisch verschillende langlopende gebeurtenissen (Belli, 1998).

2.2 Voor- en nadelen van een Event History Calendar

Er zijn verschillende voor- en nadelen te bedenken wanneer gebruikt gemaakt wordt van de Event History Calendar. Caspi et al. (1996) noemen in hun artikel vier redenen waarom een EHC de meest bruikbare methode is om retrospectieve data te verzamelen. In de eerste plaats vergemakkelijkt het de herinnering van gebeurtenissen, wanneer ze plaatsvonden en hoe lang het heeft geduurd. Ten tweede geeft het een uitgebreid beeld van de levensloop door gebeurtenissen uit het verleden in kaart te brengen, voornamelijk door het plaatsen van de verschillende gebeurtenissen in de juiste volgorde. Het derde punt is het krijgen van data die bruikbaar is voor retrospectieve statistische analyse. Als laatste voordeel wordt genoemd het verzamelen van informatie die kan worden gebruikt in de psychotherapeutische context om terugkerende patronen van gedrag te kunnen herkennen en om gebeurtenissen te identificeren die een psychische crisis kunnen hebben veroorzaakt. Dit is echter voor TRAILS niet van belang. Wat voor TRAILS wel van belang is, is dat er eens in de twee jaar data verzameld wordt van de respondenten en dit levert veel informatie op. Echter, dan is alleen bekend hoe de situatie op dat betreffende moment was, en niet wat er in de tussentijd is gebeurd. Aangezien er in het leven van de opgroeiende adolescent snel allerlei belangrijke veranderingen plaats (kunnen) vinden, is het verkrijgen van gedetailleerde data per maand interessant. Daarom is gekozen voor het gebruik van een Event History Calendar.

Voordelen van de Event History Calendar zijn dat er gebruik gemaakt wordt van visuele hulpmiddelen tijdens het interview (de kalender), waarbij de geïnterviewde de interviewer direct kan corrigeren indien er een fout gemaakt wordt. De EHC informeert naar opeenvolgingen van gebeurtenissen in plaats van op zichzelf staande gebeurtenissen. Hierdoor is het mogelijk bepaalde patronen te ontdekken (denk bijvoorbeeld aan veelvuldig spijbelen en het vertonen van antisociaal gedrag dat zich plots voordoet, terwijl de ouders net gescheiden zijn). De EHC noteert gedetailleerd opeenvolgende gebeurtenissen, het vóórkomen ervan, wanneer het gebeurd is en hoe lang het heeft geduurd. De EHC structureert vragen over life events (belangrijke gebeurtenissen), wat inhoudt dat minder belangrijke gebeurtenissen die moeilijker te plaatsen zijn in welke periode het exact heeft plaatsgevonden, worden gekoppeld aan bijvoorbeeld de verjaardag, de klas waarin de respondent toen zat of andere gebeurtenissen die wel makkelijk te onthouden zijn. Dit vergroot de betrouwbaarheid van de juiste periode.

2.3 Onderzoek doen met een Event History Calendar

Er zijn verschillende onderzoeken gedaan waarbij gebruik is gemaakt van een Event History Calendar (Caspi et al., 1996, Freedman et al., 1988, Lyketsos et al., 1994). Het betreft hier voornamelijk onderzoek onder volwassenen, en in de volwassenen versie van de EHC worden vragen gesteld over werk, huwelijk, kinderen, uit huis gaan et cetera. Voor 15-16 jarigen is dat niet van toepassing, daarom is er – specifiek voor het onderzoek van TRAILS – een nieuwe EHC gemaakt waarin gebeurtenissen zijn gekozen die wel voorkomen bij adolescenten. Deze gebeurtenissen zijn geplaatst binnen een aantal domeinen. Deze domeinen zijn gekozen op basis van logica: wat beter in de schriftelijke vragenlijst kan worden gevraagd zal niet in de Event History Calendar terechtkomen. Te denken valt hierbij aan bijvoorbeeld gevoelige informatie (het is voor een jongere minder moeilijk om dit op papier te zetten dan om de interviewer erover te vertellen), of informatie die qua kwaliteit ook prima in de schriftelijke vragenlijst kan worden verzameld (zodat het interview niet te lang wordt, een gemiddeld interview varieert van 30 minuten tot een uur, afhankelijk van hoeveel iemand heeft meegemaakt).

De domeinen die in de Event History Calendar gebruikt worden zijn:

- School
- Wonen
- Gezin en familie
- Vrienden en verkering
- Lichamelijke gezondheid
- Gedrag
- Delinquentie

Binnen deze domeinen wordt gevraagd naar gebeurtenissen in de afgelopen vier jaar (aangezien de deelnemers van TRAILS vier jaar voor het interview begonnen zijn met het traject van TRAILS). Deze gebeurtenissen zijn onder meer verhuizing, verandering van school, sterfgeval binnen de familie, in aanraking komen met justitie et cetera.

Tot nu toe zijn er wereldwijd – voor zover bekend – twee onderzoeken gedaan onder adolescenten met gebruikmaking van een EHC, echter dit waren onderzoeken die specifiek op één onderwerp gericht waren.

Het eerste onderzoek was gericht op jonge vrouwen in de leeftijd van 15 tot 19 jaar waarbij de EHC door de respondent zelf werd ingevuld om inzicht te krijgen in het seksuele verleden van de respondent en waarbij de EHC vervolgens het startpunt was voor een interview om bepaalde patronen in seksueel risicogedrag te kunnen herkennen (Martyn & Martin, 2003). Het tweede onderzoek was een groot longitudinaal onderzoek onder criminele adolescenten, waarbij gekeken werd wat de risicofactoren zijn voor adolescenten waardoor ze op het criminele pad blijven. In dat onderzoek werd de EHC als klein onderdeel gebruikt om data te verzamelen en dit werd in het artikel zelf niet uitvoerig bespro-

ken (Schubert et al., 2004). Dat er studies met adolescenten zijn die reeds gebruik maken van een EHC is bemoedigend. Bovendien blijkt uit deze onderzoeken dat de respondenten het leuk vinden om de EHC in te vullen en zo inzicht te krijgen in hun leven. Ze zien het als een soort samenvatting van de afgelopen jaren.

De belasting die respondenten ervaren tijdens het invullen van de Event History Calendar is gelijk aan het invullen van een schriftelijke vragenlijst waar dezelfde vragen instaan (Belli et al., 2001). Het wordt door respondenten als prettig ervaren dat de kalender een visueel steuntje geeft, zodat de gebeurtenissen beter in de tijd zijn te plaatsen. De invloed van de aanwezigheid van de interviewer kan echter wel leiden tot sociaal gewenste antwoorden, terwijl een schriftelijke vragenlijst anoniemer is. Het is daarom van belang dat de interviewer de respondent op zijn gemak kan stellen en het gevoel geeft dat er geen goede en geen foute antwoorden zijn. Om deze (mogelijke) bias tot een minimum te beperken hebben we bij het vaststellen van de domeinen besloten om gevoelige onderwerpen (zoals seksuele activiteit, mishandeling, misbruik, depressiviteit) niet in het interview maar in de schriftelijke vragenlijst te behandelen.

Verder krijgen de interviewers een uitgebreide training, waarin ze leren hoe ze moeten interviewen. Belangrijk is hoe de interviewer de respondent gemotiveerd kan houden tijdens het interview, en hoe vragen en opmerkingen van de respondent goed beantwoord kunnen worden. Ook moeten ze goed kunnen omgaan met het invullen van de kalender. Hiervoor zijn interviewerinstructies gemaakt, zodat alle verschillende interviewers de vragen op dezelfde manier stellen. Tijdens de training krijgen de interviewers ruimschoots de kans om zelf te oefenen hoe ze moeten interviewen.

HOOFDSTUK 3 **BESCHRIJVING VAN EERDERE STUDIES DIE GEBRUIK MAKEN VAN EEN EVENT HISTORY CALENDAR**

3.1 **Inleiding**

Door gebruik te maken van een Event History Calendar is de kwaliteit van data over langdurige periodes op het gebied van activiteiten, gedrag, gebeurtenissen en veranderingen behoorlijk hoog. Vandaar dat er verschillende studies zijn gedaan waarbij het gebruik van een EHC centraal staat. Een van de eerste studies stamt uit 1988 en is uitgevoerd door Freedman et al. In de daaropvolgende jaren zijn er nog meer onderzoeken gedaan met behulp van een EHC; de meest interessante studies worden hieronder kort beschreven.

3.2 **De verschillende studies**

Freedman et al. (1988) hebben een panelstudie gedaan onder Amerikaanse families. De steekproef bestond uit iedereen die in juli 1961 in Detroit is geboren. In 1980, toen de respondenten 18 jaar waren, zijn ze geïnterviewd en ook in 1985, toen ze 23 jaar waren (N=932). De Detroit studie vergeleek maandelijkse data die middels de EHC retrospectief was verzameld toen de respondenten 23 jaar waren met gebeurtenissen gerapporteerd tijdens de interviewmaand toen de respondenten 18 jaar waren. In 1980 is geen EHC gebruikt, maar is de respondenten vragen gesteld over hun huidige status. Deze studie overlapt dus een tijdsperiode van vijf jaar, daar waar de Dunedin studie van Caspi et al. (1996) drie jaar terug vraagt. Dit is belangrijk omdat analyses van het geheugen suggereren dat men na drie jaar in toenemende mate gebeurtenissen vergeet (Conway, 1992). Het blijkt dat 87% van de respondenten nog exact wist welke opleiding men volgde; 83% van de respondenten antwoordde hetzelfde op de vraag welk werk men deed en 72% van de respondenten wist nog exact hoeveel uur men vijf jaar geleden per week werkte.

Sociale wetenschappers hebben diverse gestructureerde interviews ontwikkeld voor het verkrijgen van autobiografische informatie over iemands persoonlijke geschiedenis. Lyketsos et al. (1994) beschrijven in detail de ontwikkeling en test van de pilot van de Life Chart Interview (LCI) methode, een gestandaardiseerd interviewontwerp om het pad van psychopathologie te schatten, aangezien het samenloopt met iemands levensgeschiedenis. De LCI maakt gebruik van leeftijd- en kalendergerelateerde persoonlijke herkenningpunten en een interactieve map voor het beschrijven van zowel de chronologische opeenvolging van de psychopathologie als de life events (belangrijke gebeurtenissen in iemands leven).

De LCI is ontwikkeld voor een vervolgstudie in 1993. Het primaire doel was om de evolutie van psychopathologie te omschrijven over een 10-12 jaar durende periode vanaf een eerdere meting in 1981. De nadruk in de vervolgstudie werd gelegd op bepaalde stoornissen, die werden gemeten met behulp van de DSM-III-R. Het doel van de ontwikkeling van de LCI was vierledig, te weten:

- Het produceren van een gestandaardiseerd interview dat het pad van psychopathologie nauwkeurig vastlegt, waarbij het ook de persoonlijke geschiedenis meet, over lange periodes;
- Het verbeteren van de accuraatheid van de psychopathologie zoals die herinnerd wordt door het gebruik van zorgvuldig geselecteerde geheugensteuntjes;
- Het verbeteren van de accuraatheid van de psychopathologie zoals die herinnerd wordt door het stimuleren van interactie tussen de respondent en zijn/haar levenskalender die zich ontwikkelt;
- Het ontwikkelen van een kort, flexibel instrument dat kan worden gebruikt in gestructureerde psychopathologische interviews met verschillende achtergronden.

Om het instrument te kunnen ontwikkelen zijn verschillende beslissingen genomen, waaronder de structuur van het interview, het type en de aard van geheugenlijnen, het uiterlijk van de interactieve kalender, de informatie die verzameld moet worden, hoe de data gecodeerd gaat worden en hoe lang het interview gaat duren. Om de ontwikkeling zo goed mogelijk te voltooien is eerst literatuur bestudeerd en zijn er twee pre-testen gedaan. In totaal zijn er 51 personen succesvol geïnterviewd met de LCI. Het interview werkt goed en produceert een grote hoeveelheid informatie over verschillende parallelle thema's in iemands leven.

Caspi et al. (1996) hebben in 1993-1994 een onderzoek gedaan in Dunedin, Nieuw-Zeeland. In dat onderzoek zijn 1037 respondenten gevolgd vanaf hun geboorte. Om de 2-3 jaar is data verzameld. Toen de respondenten 21 jaar waren, hebben de onderzoekers een EHC gebruikt om retrospectief data te verkrijgen over of een gebeurtenis heeft plaatsgevonden en zo ja, wanneer dit was. De periode waarover gevraagd werd liep van 15 tot en met 21 jaar. Vervolgens hebben de onderzoekers de data vergeleken die ze hadden van de respondenten toen ze 18 jaar waren met de data uit de EHC. Toen de respondenten 18 jaar waren hebben ze een vragenlijst ingevuld over hun huidige demografische status (bijvoorbeeld waar men woonde, welke baan men had). Vervolgens hebben ze de vergelijkingen gemaakt, in hoeverre de gegeven antwoorden met elkaar overeen kwamen. Meer dan 90% van de gegeven antwoorden kwamen overeen met dezelfde maand. Dit zijn bemoedigende resultaten, aangezien de transitieperiode van adolescent naar jongvolwassene een roerige periode is met veel transities: uit huis gaan, opleiding afronden, een baan krijgen, een vaste relatie hebben et cetera. Er wordt gesuggereerd dat mensen die veel veranderingen meemaken moeite hebben om zich de gebeurtenissen in de juiste tijd te kunnen herinneren, maar de data van de Dunedin studie wijst erop dat zelfs drukbezette jongvolwassenen nauwkeurig de gebeurtenissen in de juiste maand weten te plaatsen over een periode van drie jaar terug.

Belli et al. (2001) hebben een experimentele vergelijking uitgevoerd tussen een Event History Calendar (EHC) (N=309; 84,4% respons) en een gestandaardiseerde gangbare vragenlijst (N=307; 84,1% respons). Respondenten en interviewers werden at random toegewezen aan of een EHC of een vragenlijst die telefonisch werd afgenomen in het voorjaar van 1998. Alle interviews vroegen naar retrospectieve verslaggeving op sociaal en economisch gebied, welke plaatsvonden gedurende de kalenderjaren 1996 en 1997. Er werd gebruik gemaakt van data van dezelfde respondenten die één jaar eerder, in 1996, was verzameld. Deze data diende als vergelijkingsstandaard, waarbij de kwaliteit van de retrospectieve notaties over gebeurtenissen gerapporteerd in 1996 werd vergeleken met de notaties uit de EHC en de vragenlijst interviews van 1998.

In vergelijking met de vragenlijst, leidde de EHC tot kwalitatief betere retrospectieve antwoorden wat betreft verhuizingen, inkomen, weken werkeloos, en weken niet werkzaam wegens ziekte. Voor notaties van leden van de huishouding die in huis komen wonen, en het aantal banen, leidde de EHC tot significant meer notaties dan de vragenlijst (wat inhoudt dat iemand bijvoorbeeld zegt meer banen te hebben gehad dan in werkelijkheid het geval is geweest).

Afhankelijk van aanvullende studies met een grotere spreiding van referentieperiodes en verschillende manieren van interviewen, kan de Event History Calendar volgens Belli et al. (2001) een uitvoerbare en potentieel superieure methode worden ten opzichte van de vragenlijst wat betreft de verzameling van zelfrapportages op retrospectieve informatie.

Martyn & Martin (2003) beschrijven in hun artikel het gebruik van een Event History Calendar (EHC) waarbij de respondent de EHC zelf invult, waarna een interview volgt over seksuele partners, seksuele activiteiten en voorbehoedsmiddelen in de context van het leven van de adolescent. De EHC werd toegepast op meisjes van 15 tot 19 jaar, met als doel het verzamelen van gedetailleerd seksueel risicogedrag over de afgelopen 5 tot 9 jaar (dus vanaf dat de respondenten 10 jaar oud waren). De kalender hielp bij het herinneren en het noteren van de seksuele geschiedenis, maar het stimuleerde ook de daaropvolgende individuele discussie over het seksuele risicogedrag.

De meisjes die aan deze studie meededen vonden het gebruik van een EHC een prettige manier om hun seksuele activiteiten te rapporteren. De meerderheid vond dat het invullen van de kalender makkelijk was, in feite vanzelfsprekend. Bovendien hielp de kalender bij het nauwkeurig invullen van de juiste activiteit bij de juiste periode.

In de discussie van het artikel van Martyn & Martin (2003) wordt gesproken over de kleine respondentengroep (N=40), wat inhoudt dat de resultaten niet generaliseerbaar zijn. Echter, de resultaten en bevindingen zijn wel bemoedigend voor toekomstig gebruik bij adolescenten in de klinische sector. Het geeft in een oogopslag een overzicht van eventuele relaties of opeenvolgingen van gebeurtenissen. Patronen kunnen zo makkelijker blootgelegd worden. Bovendien geven de adolescenten aan dat het invullen van de kalender een fijne manier is om een gesprek over seksuele activiteiten te beginnen. Alle activiteiten staan immers al op papier en hoeven niet meer één voor één verteld te worden. Samen met een deskundige wordt de kalender besproken en kan er een plan worden opgesteld voor een beschermende strategie.

Een andere studie onder adolescenten is die van Schubert et al. (2004). Het gaat hier om een grootschalig onderzoek onder criminele adolescenten in de leeftijd van 14 tot 17 jaar. Het doel van deze studie is een verklaring te vinden welke factoren (zoals scholing, sociale context, strafmaatregelen) van invloed zijn op verandering van het criminele gedrag van de adolescenten. Om inzicht te krijgen in de factoren zijn er verschillende methoden toegepast om de informatie te verkrijgen: zelfreportage, reportages van anderen (meestal een ouder) en officiële reportages (van justitie e.d.). Een respondent begint het onderzoek met een interview, waarbij ook een van de ouders wordt geïnterviewd. Vervolgens wordt elke zes maanden opnieuw een interview afgenomen bij de respondent. Het leven van criminele adolescenten verloopt vaak chaotisch en onstabiel, met verscheidene verhuizingen, verschillende scholen, werk en interpersoonlijke relaties. Het is daarom voor het onderzoek van belang om de data zo correct mogelijk in beeld te krijgen. Vandaar dat na meta-analyse (dat is een vergelijking tussen verschillende studies die – in dit geval – hetzelfde onderzoeksinstrument toepassen) besloten is gebruik te maken van een Event History Calendar. Het artikel geeft echter geen aanvullende informatie over de EHC, over de vorm of de betrouwbaarheid of validiteit.

3.3 Discussie over deze studies

De laatste twee beschreven studie van Martyn & Martin (2003) en Schubert et al. (2004) hebben als enigen adolescenten in de doelgroep. Hoewel het doel van de studie van TRAILS anders is dan het doel van deze studies, komt wel naar voren dat er vanuit de onderzoekers vertrouwen is in het gebruik van een EHC en de resultaten die daaruit voortvloeien. Bovendien begrijpen de adolescenten hoe de kalender werkt, en ze vinden het leuk om de EHC in te vullen. Vooral dit laatste is een belangrijk gegeven.

De studies van Freedman et al. (1988) en van Caspi et al. (1996) suggereren dat een Event History Calendar nauwkeurige retrospectieve data oplevert over een tijdsperiode van minimaal 3-5 jaar terug. De beschikbare data heeft echter wel beperkingen. Ten eerste is de validiteit getoetst op jongvolwassenen. Onderzoek zal moeten uitwijzen of jongere respondenten zich net zo nauwkeurig gebeurtenissen kunnen herinneren. Caspi et al. (1996) denken echter dat dit minstens zo nauwkeurig zal zijn, aangezien jongvolwassenen in een drukke periode leven waarin ze heel veel meemaken, waardoor het voor hen moeilijk is om de juiste gebeurtenis in de juiste periode te plaatsen (maar dit doen ze juist heel goed).

Ten tweede is de validiteit gelimiteerd aangezien het gaat over sociodemografische informatie. Het is redelijk makkelijk om te kunnen herinneren waar men vijf jaar geleden op school zat, of waar men woonde. Binnen TRAILS vragen we ook naar meer specifieke gebeurtenissen, zoals wanneer iemand verkering had, of wanneer iemand een bekeuring heeft gekregen, of wanneer iemand gespijbeld heeft. Dit vergt behoorlijk meer van het geheugen.

Ten derde is de validiteit zoals gemeten in de Dunedin-studie en de Detroit-studie gelimiteerd tot het herinneren van gebeurtenissen en niet van langlopende trajecten. Het onderzoek van Belli et al. (2001), waarin de vergelijking wordt gemaakt tussen een normale vragenlijst en een EHC is ook belangrijk. De uitkomst van deze studie, namelijk dat het gebruik van een EHC kwalitatief betere en nauwkeurigere informatie oplevert ten opzichte van een schriftelijke vragenlijst, is een stimulans voor het onderzoek in deze scriptie.

HOOFDSTUK 4 TOTSTANDKOMING EVENT HISTORY CALENDAR VOOR TRAILS

4.1 Inleiding

Het interview met behulp van de Event History Calendar is op maat gemaakt voor TRAILS. Het onderzoek dat TRAILS uitvoert en de data die verzameld wordt hebben als doel inzicht te krijgen in de ontwikkeling van kind tot volwassene. Het interview wordt toegepast op het moment dat de jongeren tussen de 14 en 16 jaar zijn. Er is voor gekozen om te vragen naar de gebeurtenissen die ze hebben meegemaakt vanaf het moment dat ze met TRAILS meedoen (ongeveer vier à vijf jaar geleden). Redenatie hierachter is dat er ook vanaf die leeftijd begonnen is met het verzamelen van data.

Het voordeel van het retrospectieve interview ten opzichte van de schriftelijke vragenlijst is dat er nauwkeurig geregistreerd kan worden wanneer een gebeurtenis heeft plaatsgevonden. In de schriftelijke vragenlijst wordt ook gevraagd naar gebeurtenissen, maar alleen OF het is gebeurd, en niet exact WANNEER (alleen een keuze tussen minder dan 3 maanden, minder dan een half jaar, of minder dan een jaar geleden).

4.2 Criteria voor een 'goed' interview

Voordat het interview toegepast kan worden, moet het wel een goed interview zijn. Maar wat is een 'goed' interview? Ten eerste moet er in het interview gevraagd worden naar de gebeurtenissen die voor TRAILS interessant zijn. Deze gebeurtenissen zijn ondergebracht in zeven domeinen, namelijk:

- School;
- Wonen;
- Gezin en familie;
- Vrienden en verkering;
- Lichamelijke gezondheid;
- Gedrag;
- Delinquentie.

Door veelvuldig overleg binnen het TRAILS-team is gekozen voor deze zeven domeinen. De domeinen waar we voor gekozen hebben lenen zich goed voor deze retrospectieve manier van vragen en verschaffen interessante data. Er zijn ook gebeurtenissen die juist beter in de schriftelijke vragenlijst gesteld kunnen worden (denk hierbij aan intieme vragen die zowel de jongere als de interviewer in verlegenheid kunnen brengen of vragen die minder van het geheugen vergen).

Tweede punt dat bijdraagt aan de kwaliteit van het interview is de betrouwbaarheid en validiteit. Deze is in een pilot gemeten door een test-hertest uit te voeren en door de data verzameld tijdens de interviews te vergelijken met reeds bestaande data uit eerdere metingen.

Misschien is het meest belangrijke punt van het interview de uitvoering. Want ook al is het meetinstrument zo mooi, als de vragen niet op de juiste manier worden gesteld is de data niet juist. Daarom is er naast het interview ook een training voor de interviewers gemaakt. De interviewer zal moeten weten hoe het interview gebruikt dient te worden, wat er precies gevraagd wordt, in hoeverre er doorggevraagd moet worden, wat te doen als een vraag niet goed begrepen wordt etc.

4.3 De training voor de interviewers

De pilot is uitgevoerd door drie medewerkers van TRAILS (waaronder ikzelf), zij zijn eerst getraind voordat ze interviews hebben afgenomen. Tijdens de training werden de interviewers bekend gemaakt met de Event History Calendar. Het invullen van het raster (de *calendar*) is best lastig en vereist oefening. Vandaar dat de training voor het grootste gedeelte bestond uit cases. Acteurs die een bepaald profiel hadden gekregen werden geïnterviewd, aan de hand van de gemaakte instructies. Vervolgens werd er geëvalueerd wat beter kon.

Het is belangrijk dat de interviewer alle informatie uit de jongere krijgt. We hebben te maken met een moeilijke doelgroep, midden in de pubertijd. Het is de kunst om de adolescenten te motiveren om goed na te denken wanneer iets is gebeurd. Want verplaatsen we ons in de adolescent, dan is het makkelijker om te zeggen dat iets nooit is gebeurd, want dan ben je eerder klaar met het interview. Er zijn ook jongeren die juist heel uitgebreid zijn met hun verhaal en zelfs overbodige informatie geven; de interviewer zal dan vakkundig moeten overgaan op de volgende vraag, anders gaat het interview te lang duren.

4.4 Ervaringen uit de pilot

Uit de pilot is met de test-hertest gebleken dat jongeren tijdens het tweede interview soms niet precies dezelfde antwoorden geven als tijdens het eerste interview (hoewel de verschillen niet altijd groot zijn, maar in een aantal gevallen is een complete gebeurtenis vergeten). Waar zou dat aan kunnen liggen? Er zijn verschillende mogelijkheden denkbaar.

1. Meting twee was op een dag dat het warm was en de zon scheen, en de jongeren hadden net zomervakantie gekregen. Hoe eerder het interview is afgerond, hoe eerder ze vrij zijn. Dus vertellen ze niet alles.
2. Na de eerste meting zijn de jongeren gaan nadenken over wat we ze gevraagd hebben in het interview, en ineens herinneren ze zich toch nog een gebeurtenis. Deze wordt tijdens meting twee wel genoemd.
3. Tijdens meting twee worden de jongeren geïnterviewd door een andere interviewer. De jongere voelt zich bij deze interviewer beter op zijn gemak, de sfeer is goed, en de jongere durft meer te vertellen. Of deze interviewer vraagt net even iets verder door dan de interviewer van meting één. Hierdoor herinnert de jongere zich een gebeurtenis wel. Of de interviewer definieert de vraag anders (bijvoorbeeld bij de vraag of iemand wel eens iets van de jongere heeft gestolen wat waardevol was voor de jongere; het kan ook zijn dat er wel iets is gestolen, maar dat het geen waarde had voor de jongere.)
4. De verschillende interviewers interpreteren de antwoorden van de jongere anders. De jongere vertelt dus beide keren precies hetzelfde, maar de antwoorden worden verschillend genoteerd. Bijvoorbeeld: opa is overleden in oktober. De jongere vertelt in interview 1 dat opa is overleden in de herfst, maar de exacte maand weet de jongere niet meer. Er zijn beslisregels geformuleerd, en als iets in de herfst is gebeurd, wordt november aangekruist. In interview 2 vertelt de jongere dat opa in oktober is overleden. Beide keren zegt en bedoelt de jongere hetzelfde, maar wordt de gebeurtenis verschillend genoteerd.

Op welke punten kunnen er verbetering worden aangevoerd? Punt 1 en 2 zijn omstandigheden die we als onderzoekers niet kunnen beïnvloeden. Punt 3 heeft te maken met het gevoel wat de respondent heeft, hier kan de interviewer weinig aan doen. Punt 4 is goed te trainen. Door veel te oefenen, vooral moeilijke gevallen waarin voor verschillende opties kan worden gekozen, worden de interviewers als het ware inwisselbaar – het maakt dus niet uit wie het interview afneemt, de ingevulde data zal gelijk zijn. Om de training nog beter te maken zijn er tijdens de pilot video-opnames gemaakt. Zo kan de

aankomende interviewer zien hoe het interview gehouden wordt, welke valkuilen er zijn, wat er goed gedaan is, wat er beter had gekund etc. Het voorbeeld genoemd in punt 4 kan ondervangen worden door de interviewer te trainen in het doorvragen en het linken van de gebeurtenis (het overlijden van opa) aan andere events die reeds in de kalender staan. Door een goede training te geven aan de aankomende interviewers is het mogelijk om kwalitatief hoogwaardige data te verzamelen die in hoge mate de werkelijkheid representeert.

5.1 Inleiding

De Event History Calendar is ontwikkeld voor een langlopend onderzoek dat TRAILS heet. TRAILS staat voor TRacking Adolescents' Individual Lives Survey en is een samenwerking tussen de Rijksuniversiteit Groningen, het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) en de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR). Zie voor informatie op www.trails.nl.

Binnen TRAILS wordt de ontwikkeling van de lichamelijke en geestelijke gezondheid tussen de kindertijd en de volwassenheid onderzocht. In dit langlopende onderzoek wordt nagegaan welke omstandigheden maken dat jongeren zich in een gezonde of een ongezonde richting ontwikkelen. Dat kan bijvoorbeeld met de persoonlijkheid te maken hebben, met wat iemand heeft meegemaakt, of met bepaalde lichamelijke kenmerken. Vaak is het een combinatie van verschillende omstandigheden.

Om een goed beeld te krijgen van de gezondheid van jongeren in Nederland en wat daar allemaal op van invloed is, wordt een grote groep jongeren onderzocht in de overgang van kind naar volwassene, dat wil zeggen de periode tussen tien en vierentwintig jaar. Ruim 2200 kinderen uit de gemeentes Groningen, Leeuwarden, Assen, Winschoten en Dantumadeel worden gevolgd. Een dergelijke grote studie onder jongeren is uniek in Nederland.

In de periode tussen kindertijd en volwassenheid maken jongeren grote veranderingen mee die niet alleen hun lichaam betreffen, maar ook de manier waarop ze met anderen (ouders, leeftijdsgenoten) omgaan en de wijze waarop ze datgene wat ze meemaken ervaren en verwerken. In deze overgangsjaren worden keuzes gemaakt (school voortgezet onderwijs, vervolgopleiding, werk, partner) en richtingen ingeslagen die van grote invloed kunnen zijn op iemands latere welzijn en gezondheid. Een belangrijk deel van het TRAILS onderzoek betreft de psychische (on)gezondheid. Het gaat hierbij zowel om emotionele problemen (bijvoorbeeld verlegenheid, teruggetrokkenheid, angsten, somberheid) als om gedrag (bijvoorbeeld aandachtsproblemen, agressie, drugsgebruik). Niet alleen problematische, maar ook succesvolle ontwikkelingstrajecten zullen worden bestudeerd.

In het TRAILS onderzoek zal onderzocht worden welke omstandigheden bijdragen aan de ontwikkeling van lichamelijke en geestelijke (on)gezondheid. Wat is belangrijk voor een gezonde ontwikkeling? Hoe komt het dat bij sommige jongeren de problemen zich lijken op te stapelen en bij anderen juist niet? Welke jongeren zoeken hulp bij problemen? Krijgen ze die hulp ook?

De beste manier om een antwoord op deze vragen te krijgen is om een grote groep jongeren te onderzoeken en te kijken hoe hun gezondheid zich ontwikkelt. Alleen met een grote groep, waarin alle jongeren zijn vertegenwoordigd, kunnen betrouwbare uitspraken gedaan worden. Informatie van verschillende bronnen is belangrijk en nodig om een goed beeld te krijgen van de gezondheid van jongeren en wat daarop van invloed is.

Eind 2000 is TRAILS van start gegaan met de eerste meting. Vanaf september 2005 is de derde meting van start gegaan. Tijdens deze derde meting wordt gebruik gemaakt van de Event History Calendar. De EHC zal worden toegepast op de gehele respondentengroep (N=2230).

5.2 Analysemethode

Tijdens mijn stage bij TRAILS heb ik de Event History Calendar ontwikkeld zoals die gebruikt gaat worden tijdens de derde meting. Het gebruik van een EHC in onderzoek is vaker gedaan, maar is nog nooit uitgevoerd onder adolescenten. Daarom zal eerst moeten worden bepaald of het gebruik van een dergelijk interview met adolescenten wel betrouwbare en valide gegevens oplevert. Het toetsen van de betrouwbaarheid gebeurt via een test-hertest en het bepalen van de validiteit wordt gedaan door het vergelijken van de interviews met reeds verzamelde gegevens (net zoals Caspi et al. (1996) en Freedman et al. (1988) de validiteit hebben bepaald).

Om de betrouwbaarheid van het interview van de Event History Calendar te kunnen bepalen doen we een test-hertest. Er worden 23 jongeren in de leeftijd van 14-16 jaar geïnterviewd op tijdstip 1, vervolgens worden dezelfde jongeren twee weken later wederom geïnterviewd. Enig verschil is dat het interview door een andere interviewer wordt gehouden, dit om de intercodeursbetrouwbaarheid te kunnen bepalen. Immers, wanneer straks de gehele populatie van 2230 respondenten wordt geïnterviewd zullen er ook meerdere interviewers zijn. Na de tweede meting is van elke jongere bekend wat er de eerste en de tweede keer is geantwoord. De betrouwbaarheid van het interview stijgt wanneer er beide keren hetzelfde is geantwoord.

De betrouwbaarheid wordt bepaald door te kijken naar het verschil tussen de antwoorden per variabele tijdens interview 1 en interview 2. Geeft de respondent beide keren hetzelfde antwoord, dan is het verschil 0. Wordt er een ander antwoord gegeven, dan is het verschil 1. Wanneer het databestand voor 80% bestaat uit 'nullen' dan is er sprake van een hoge betrouwbaarheid.

De validiteit gaan we meten door de gegevens die we in het interview hebben gekregen te vergelijken met reeds eerder verzamelde gegevens. De respondentengroep die wordt geïnterviewd is een groep jongeren die vanaf het begin (dat wil zeggen vier jaar voor de meting met de EHC) meedoet met TRAILS. Hierdoor is bijvoorbeeld bekend waar ze toen woonden, op welke school ze zaten, of de ouders zijn gescheiden. Tijdens de tweede meting is ze ook gevraagd of ze bepaalde gebeurtenissen hebben meegemaakt en zo ja, of dat de laatste drie maanden was, tussen drie maanden en één jaar geleden of langer dan een jaar geleden. Vrijwel al deze gebeurtenissen worden ook in de kalender genoteerd.

De validiteit kunnen we meten door te kijken wat de correlatie is tussen het gegeven antwoord op het tijdstip toen en het tijdstip nu. Deze vorm van validiteitsbepaling is dus in principe gelijk aan hoe Caspi et al. (1996) en Freedman et al. (1988) het hebben gedaan, echter zij vroegen allebei naar redelijk makkelijk te herinneren transitie zoals woonplaats, baan, studie. In de TRAILS-studie wordt ook gekeken naar bijvoorbeeld familieleden die zijn overleden, spijbelgedrag, verkering hebben, de eerste menstruatie (voor meisjes). Wanneer jongeren in staat zijn om deze gebeurtenissen, die veel van het geheugen vergen, in de juiste kalendermaand te plaatsen dan is dat een sterke indicator voor een hoge validiteit van de Event History Calendar.

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de resultaten besproken. Er is een tweedeling te maken tussen de bepaling van de betrouwbaarheid en de validiteit van het interview. Betrouwbaarheid wordt als eerste besproken. Er is per variabele gekeken naar de correlatie tussen de variabelen op tijdstip 1 en tijdstip 2. Elke variabele krijgt zo een eigen correlatie-waarde die wel of niet significant is. Indien de variabele niet significant is, zijn er dus verschillen tussen beide metingen.

De validiteit is op een andere manier bepaald. Aangezien er van de respondenten al op eerdere tijdstippen informatie is verzameld over gebeurtenissen, wordt dit vergeleken met de uitkomsten uit het interview. Indien dit voor 80% of meer overeenkomt, is het interview valide.

Van de respondenten die het eerste interview hebben gedaan (23) waren er 18 die het interview ook voor de tweede keer hebben gedaan. Dit is een percentage van 78,3. De betrouwbaarheid is bepaald met alleen die 18 respondenten die beide keren hebben meegedaan. De validiteit is vastgesteld op basis van de data uit het eerste interview (dus van de 23 respondenten) die wordt vergeleken met eerder verzamelde data.

6.2 Betrouwbaarheid

Betrouwbaarheid wil zeggen dat de onderzoeksresultaten zo min mogelijk van toevalligheden afhankelijk zijn. Die toevalligheden kunnen gelegen zijn in de situatie, de interviewer, de vragenlijst of de geïnterviewde zelf. Een manier om de betrouwbaarheid van de test te controleren is door middel van een test-hertest. Hierbij neem je de vragenlijst na verloop van tijd nog een keer af en ga je na of de tweede keer dezelfde scores worden verkregen als de eerste keer. Het verschil tussen de beide scores van een aantal personen vormt dan de indicator van wat de betrouwbaarheid genoemd wordt.

Zoals in de inleiding al is genoemd, wordt de betrouwbaarheid bepaald door het verschil tussen de variabelen van meting 1 en meting 2 vast te stellen. Wanneer de jongere in interview 1 zegt dat hij is verhuisd in mei 2002, en in interview 2 dezelfde maand opgeeft, dan is er sprake van geen verschil: perfecte overeenkomst. Maar als de jongere tijdens meting 2 zegt dat de verhuizing plaatsvond in augustus 2002, dan is dat een groot verschil.

Per variabele is genoteerd of er een verschil is tussen het antwoord tijdens meting 1 en het antwoord gegeven tijdens meting 2. Bij een aantal variabelen, zoals bijvoorbeeld in welk jaar men in een andere klas kwam, is er bij alle respondenten geen verschil. Dit betekent dat alle respondenten ten tijde van de tweede meting hetzelfde antwoord hebben gegeven als tijdens meting 1. Wanneer de respondent bij beide metingen hetzelfde antwoord geeft, wordt dit gescoord met een 0. Wijken beide antwoorden van elkaar af, dan wordt het een 1. Wanneer 80% van de gegeven antwoorden een 0 is, dan is er sprake van een betrouwbaar interview. Wordt er minder dan 70% correct beantwoord dan mogen we niet meer zeggen dat het betrouwbaar is.

Nu zijn er vier verschillende scenario's denkbaar. De eerste is dat de respondent tijdens meting 1 en 2 hetzelfde antwoord geeft: een nul. Maar het kan ook zo zijn dat de respondent tijdens meting 2 een ander antwoord geeft dan tijdens meting 1. Dit levert een 1 op. Dan zijn er nog twee opties: tijdens meting 1 heeft de jongere een gebeurtenis meegemaakt, maar tijdens meting 2 niet. Of andersom, tijdens meting 1 niet, en bij meting 2 wel. Dit is een vorm van 'missing value', er kan immers niet vergeleken worden of

het een goed of een fout antwoord is. Wat de reden zou kunnen zijn voor het wegvallen van het geheugen, of het zich juist wel herinneren van gebeurtenissen, kan verschillende oorzaken hebben. Of men heeft geen zin om voor de tweede keer antwoord te moeten geven, of men herinnert zich ineens toch iets te hebben meegemaakt (doordat er enige tijd tussen beide metingen zat, waardoor de respondent er langere tijd over heeft kunnen nadenken). Zo zijn er meer redenen denkbaar.

Uit de gehele steekproef is er in totaal 726 keer een gebeurtenis genoteerd, waarvan er 619 zowel tijdens meting 1 als meting 2 is genoteerd. Van die 619 is er 530 keer beide keren hetzelfde antwoord gegeven, wat neerkomt op een betrouwbaarheidspercentage van 86. Per domein zijn de verschillen als volgt, met tussen haakjes de betrouwbaarheid per domein:

Tabel 6.1 Betrouwbaarheid gebeurtenissen

Domein	Correct antwoord	Niet correct antwoord	Missing value	Totaal
1: school	361 (97,3%)	10	23	394
2: wonen	39 (100%)	0	2	41
3: gezin en familie	30 (63,8%)	17	40	87
4: vrienden en verkering	41 (54,7%)	34	15	90
5: lichamelijke gezondheid	9 (64,3%)	5	0	14
6: gedrag	19 (65,5%)	10	13	42
7: delinquentie	31 (70,5%)	13	14	58
Totaal	530 (85,6%)	89	107	726

Wanneer er voor elk domein de grens van 80% zou worden gehanteerd, dan bleven alleen de domeinen 'School' en 'Wonen' over. De reden dat de overige domeinen achterblijven met de mate van betrouwbaarheid kan liggen in de aard van de gebeurtenissen. Bovendien is vanaf het begin gesteld dat een verschil van 1 maand correspondeert met een niet correct antwoord. Er wordt dus streng gemeten. Bij een speling van 2 maanden loopt de betrouwbaarheid in zijn totaliteit op van 85,6% naar 90,8%. In de domeinen 'School' en 'Wonen' verandert niets, maar voor een domein als 'Vrienden en verkering' loopt het percentage op tot 70,7; daarmee is dit domein nog steeds de minst betrouwbare maar behaalt het wel de 70%-grens. Voor het domein 'Lichamelijke gezondheid' is de winst het grootst, namelijk van 64,3% naar 85,7%. Hierbij moet wel worden aangetekend dat er in dit domein slechts 14 bruikbare data beschikbaar waren om mee te meten. In bijlage 6 is een volledig overzicht te vinden van alle percentages wanneer er 2 maand speling wordt getolereerd.

De conclusie kan zijn dat de meeste variabelen wel degelijk betrouwbaar zijn ingevuld en dat door het kleine aantal respondenten (zoals bijvoorbeeld domein 5: 'Lichamelijke gezondheid') op sommige vragen de betrouwbaarheid van die vragen niet met zekerheid kan worden gezien.

6.3 Validiteit

Validiteit wil zeggen dat je meet wat je beoogt te meten. De validiteit wordt hier als volgt gemeten. De meeste jongeren hebben in het voorjaar van 2004 een schriftelijke vragenlijst ingevuld, een drietal jongeren heeft in de nazomer van 2004 de schriftelijke vragenlijst ingevuld. Daarin werd hen gevraagd naar bepaalde gebeurtenissen. Ze konden daarbij aangeven of het de afgelopen twee jaar bij hen is voorgekomen. Bij een positief antwoord kon worden gekozen uit de volgende gradaties: minder dan drie maanden geleden, tussen de drie maanden en een jaar geleden, of tussen een jaar en twee jaar geleden. Vervolgens kan in combinatie met de interviewdatum een periode worden vastgesteld waarin de betreffende gebeurtenis heeft plaatsgevonden.

Per gebeurtenis hebben we de validiteit vastgesteld. Uit de data van 2004 zijn de gebeurtenissen geëxtraheerd die we in de EHC hebben gevraagd. Vervolgens is per gebeurtenis vergeleken hoe groot de overeenkomst is. De vragen uit die schriftelijke vragenlijst komen niet helemaal overeen met de gebeurtenissen die in de EHC worden gevraagd, maar er zit toch voldoende overlap in om op deze manier de data van toen met de data van nu te kunnen vergelijken (vgl. 'Zelf erg ziek geweest' en 'ziekenhuisopname'). Hoe hoger de overeenkomst is, hoe beter de validiteit. De uitkomsten staan in de volgende tabel weergegeven. Wanneer er overeenkomst is, zijn de data gekleurd weergegeven (een afwijking van twee maand wordt hier nog toegekend aan een juiste overeenkomst; bij drie maand of meer is er geen sprake van overeenkomst).

Tabel 6.2 Validiteit van de gebeurtenissen

Gebeurtenis	Respondentnummer	Periode gebeurtenis volgens interview in 2004	Periode gebeurtenis volgens EHC Meting 1 (jun 05)
Zelf erg ziek geweest (EHC: ziekenhuisopname)	50	Mei 03 – feb 04	Aug 03
	70	Mei 03 – feb 04	Jan 04
Iemand gezin erg ziek geweest	11	Okt 02 – okt 03	
	15	Feb 04 – mei 04	
	29	Mei 02 – mei 03	Mei 02
Iemand waar je veel om gaf overleden (EHC: familielid overleden)	44	Mei 02 – mei 03	Mei 03
	65	Mei 02 – mei 03	
Blijven zitten	50	Mei 02 – mei 03	Jul 02
Van school gestuurd	60	Feb 04 – mei 04	Mei 04
Verkering gekregen	15	Mei 02 – mei 04	
	19	Mei 02 – mei 04	Mrt 02
	49	Mei 02 – mei 04	Nov 02
	50	Mei 02 – mei 04	Aug 03 + okt 03
Verkering uitgeraakt	15	Mei 02 – mei 03	
	31	Mrt 04 – jun 04	Mei 05
	49	Feb 04 – mei 04	Aug 03
	50	Feb 04 – mei 04	Sep 03 + nov 03
	70	Mei 02 – mei 03	Jun 02
Ouders gescheiden	11	Okt 02 – okt 03	Jul 03
	32	Aug 02 – aug 03	Jan 02
Gepest worden	15	Mei 02 – mei 04	
	30	Mei 02 – mei 04	Feb 03 + mrt 03
	31	Jun 02 – jun 04	
	66	Mei 02 – mei 04	
	70	Mei 02 – mei 04	
Verhuisd	32	Aug 02 – aug 04	Sep 03
Spijbelen (zelf)	13	Apr 02 – apr 04	Aug 02
	50	Mei 02 – mei 04	Feb 04
	62	Mei 02 – mei 04	Aug 03
Spijbelen (volgens leerkracht), EHC: zelf	15	Nov 03 – mei 04	
	50	Nov 03 – mei 04	Feb 04
	70	Nov 03 – mei 04	Feb 04
Eerste menstruatie	10	Jun 02	Jun 02
	30	Okt 01	Okt 01
	49	Voor mei 04	Aug 02
	54	Dec 03	Dec 03
	65	Dec 03	Dec 03
In aanraking met justitie	64	Mei 03 – feb 04	Dec 03

Uit de tabel blijkt dat er in totaal 41 vergelijkmomenten zijn tussen de meting met de schriftelijke vragenlijst in 2004 en de Event History Calendar in juni 2005. De geel gekleurde data uit de laatste kolom geven overeenkomst aan tussen beide meetmomenten. Het blijkt dat er van de 41 vergelijkmomenten er 26 met elkaar overeenkomen, dit is een percentage van 63%.

Vervolgens heb ik een correlatieberekening gemaakt. Dit is als volgt gebeurd: de vroegste datum die genoemd wordt is oktober 2001. Deze maand heeft code 1 gekregen, de maand daarop kreeg code 2, enzovoort. Van alle 41 vergelijkmomenten hebben we nu twee codes, één van meting 1 (de schriftelijke vragenlijst) en één van meting 2 (de EHC) (missing value is als 0 gecodeerd). Het blijkt dat de correlatie .61 is met een significantieniveau kleiner dan .001 (wat inhoudt dat de kans dat we ten onrechte een samenhang tussen beide meetmomenten aannemen minder dan 0,001% is). Er mag nu geconstateerd worden dat er een redelijk sterke samenhang is tussen antwoorden gegeven middels een schriftelijke vragenlijst en antwoorden gegeven met behulp van een Event History Calendar, waarbij de respondenten met hun geheugen terug in de tijd moesten gaan.

HOOFDSTUK 7 CONCLUSIE EN DISCUSSIE

In deze scriptie wordt besproken of de Event History Calendar betrouwbaar dan wel valide is. Een Event History Calendar is een flexibele methode die, in tegenstelling tot de meer gangbare vraag-antwoord interviews, verschillende voordelen heeft in het verzamelen van betrouwbare retrospectieve gebeurtenissen. De EHC maakt gebruik van visuele ondersteuning, informeert naar opeenvolgingen van gebeurtenissen, en zet de verschillende gebeurtenissen in de juiste context. Deze drie kenmerken vergemakkelijken de herinnering aan retrospectieve gebeurtenissen, datgene wat iemand in het verleden heeft meegemaakt.

Als onderzoeksinstrument biedt de Event History Calendar voordelen op het gebied van het geven van beschrijvingen en verklaringen ten opzichte van een standaard interview. De EHC produceert data die kan worden gebruikt om nauwkeurigere schattingen te maken van de trajecten en transities die iemand ondergaat, wanneer dat gebeurt, hoe lang het duurt en hoe vaak het voorkomt. Voor verklarende doelen kan de EHC worden gebruikt om bepaalde ogenschijnlijk losstaande gebeurtenissen aan elkaar te linken. Hierbij kan gedacht worden aan bepaald gedrag dat het gevolg is van een eerdere oorzakelijke gebeurtenis. Verder zou de Event History Calendar ook kunnen worden gebruikt als een therapeutische richtlijn om gebeurtenissen te identificeren die ten grondslag staan van probleemgedrag, waarbij de EHC enkel op individueel niveau wordt toegepast zodat een oorzaak kan worden vastgesteld. In dat geval dient de EHC te worden aangepast op het individu.

De onderzoeksvraag in deze scriptie is of de ontwikkelde Event History Calendar betrouwbaar en valide is voor adolescenten. Om deze vraag te kunnen beantwoorden is er op een kleine groep jongeren, van wie reeds gegevens uit eerder onderzoek bekend waren, een test-hertest uitgevoerd. Op deze manier kon de betrouwbaarheid worden vastgesteld. Doordat er reeds gegevens beschikbaar waren uit eerder onderzoek, konden deze vergeleken worden met de gegevens uit de EHC om de validiteit te bepalen. Op basis van de resultaten kunnen we nu op allebei de vragen ja zeggen: de Event History Calendar is zowel betrouwbaar als valide.

Tijdens de test-hertest wordt op 90% van de variabelen beide keren hetzelfde antwoord gegeven. De variabelen die afwijken, blijken te beschikken over weinig respondenten, waardoor de betrouwbaarheid afneemt. In de studie van Freedman et al. (1988) blijkt dat de betrouwbaarheidsscores variëren tussen 72 en 87 procent. De studie van Caspi et al. (1996) noteert scores van boven de 90%. Echter, beide studies vragen naar relatief gemakkelijk te onthouden gebeurtenissen, zoals arbeidsverleden, verhuizing, huwelijk. Ons onderzoek vraagt ook naar specifieke gebeurtenissen, zoals een eerste menstruatie, een bekeuring, verkering. Dat maakt dat een betrouwbaarheidsscore van 90% in deze context behoorlijk hoog is, vandaar dat we mogen concluderen dat het onderzoek met de Event History Calendar betrouwbare data oplevert.

Wat de validiteit betreft, daar blijkt dat er een redelijk sterke samenhang bestaat tussen antwoorden gegeven met behulp van de schriftelijke vragenlijst en de Event History Calendar. De schriftelijke vragenlijst is bij de meeste respondenten ruim een jaar eerder dan de EHC afgenomen. In 2001 hebben Belli et al. een vergelijkend onderzoek gedaan tussen een schriftelijke vragenlijst en een EHC. Een jaar eerder hebben de betreffende respondenten genoteerd hoe hun economische en sociale situatie destijds was, en ten tijde van het onderzoek is de ene helft onderworpen aan een telefonisch interview met standaard vragenlijst en de andere helft heeft een EHC ingevuld (samen met de interviewer). Zij vonden gemiddeld een correlatie van .74. Onze gevonden correlatiewaarde van .61 komt daar dicht bij in de buurt.

Dit onderzoek heeft een aantal beperkingen. Allereerst de geringe respondentengroep. Met de test-hertest waren er bij meting één 23 adolescenten bereid om mee te doen, voor meting twee bleken er 18 bereid. Door dit geringe aantal cases is de power van het interview minder sterk. Echter, omdat in 90% van de gevallen – met een minimum van 70% op het slechts scorende domein – er een duidelijke overeenkomst is tussen beide metingen mogen we zeggen dat het wel degelijk een betrouwbaar onderzoeksinstrument is.

Wat verder een beperking zou kunnen zijn, is het feit dat de meeste respondenten een geringe tijdsperiode (gemiddeld een dik jaar) hebben tussen de schriftelijke meting en de meting met behulp van de Event History Calendar. Het zou voor het onderzoek mooier zijn geweest als die tijdsperiode iets langer was geweest, of dat er bijvoorbeeld twee schriftelijke metingen binnen de periode van de EHC waren gevallen (de EHC stelt vragen over vier jaar terug). Helaas hadden de respondenten hun allereerste schriftelijke vragenlijst ingevuld in een periode die de EHC niet behandelt. Bovendien worden in de schriftelijke vragenlijst andere gebeurtenissen gevraagd dan die de EHC tracht te achterhalen (hoewel er wel degelijk overlap is).

Inmiddels wordt de Event History Calendar toegepast binnen TRAILS sinds het najaar van 2005. De geluiden die de onderzoekers ter ore komen zijn dat de respondenten het een leuk interview vinden. Door middel van deze EHC komt er verrassend veel informatie binnen, en tezamen met alle ander gegevens die het TRAILS onderzoek genereert zou dit wel eens kunnen leiden tot nieuwe inzichten in de levensloop van de adolescent.

LITERATUUR

- Axinn, W.G., Pearce, L.D. en Ghimire, D. (1999), Innovations in Life History Calendar Applications, in: *Social Science Research* **28**, 243 – 264.
- Baarda, D.B. en De Goede, M.P.M. (1999), *Methoden en Technieken. Praktische handleiding voor het opzetten en uitvoeren van onderzoek*. Houten, Nederland: Stenfort Kroese/Educatieve Partners Nederland BV.
- Belli, R.F. (1998), The Structure of Autobiographical Memory and the Event History Calendar: Potential Improvements in the Quality of Retrospective Reports in Surveys, in: *Memory* **6 (4)**, 383 – 406.
- Belli, R.F., Shay, W.L. en Stafford, F.P. (2001), Event History Calendars and Question List Surveys. A Direct Comparison of Interviewing Methods, in: *Public Opinion Quarterly* **65**, 45 – 74.
- Caspi, A., Moffit, T.E., Thornton, A., Freedman, D., Amell, J.W., Harrington, H., Smeijers, J. en Silva, P.A. (1996), The Life History Calendar: A Research and Clinical Assessment Method for Collecting Retrospective Event-History Data, in: *International Journal of Methods in Psychiatric Research* **6**, 101 – 114.
- Conway, M.A. (1992). A structural model of autobiographical memory. In M.A. Conway, D.C. Rubin, H. Spinnler, & W.A. Wagenaar (Eds.), *Theoretical perspectives on autobiographical memory*, 167 – 193. Dordrecht, Nederland: Kluwer.
- Elder, G. H., Jr. (1991). Life course. In: E. F. Borgatta & M. L. Borgatta (Eds.), *The Encyclopedia of Sociology* (pp. 1120-1130). New York: Macmillan.
- Engel, L.S., Keifer, M.C. en Zahm, S.H. (2001), Comparison of a Traditional Questionnaire With an Icon/Calendar-Based Questionnaire to Assess Occupational History, in: *American Journal of Industrial Medicine* **40**, 502 – 511.
- Freedman, D., Thornton, A., Camburn, D., Alwin, D. en Young-DeMarco, L. (1988), The Life History Calendar: A Technique for Collecting Retrospective Data, in: *Sociological Methodology* **18**, 37 – 68.
- Gade, P. A. (1991). Military Service and the Life-Course Perspective: A Turning Point for Military Personnel Research, in: *Military Psychology*, **3**, 187-199.
- Gramling, L.F. en Carr, R.L. (2004), Lifelines. A Life History Methodology, in: *Nursing Research* **53 (3)**, 207 – 210.
- Kalmijn, M. (2002). Sociologische analyses van levensloopeffecten: een overzicht van economische, sociale en culturele gevolgen, in: *Bevolking en Gezin*, **31**, 3-46.
- Lyketsos, C.G., Nestadt, G., Cwi, J., Heithoff, K. en Eaton, W.W. (1994), The Life Chart Interview: A Standardized Method to Describe the Course of Psychopathology, in: *International Journal of Methods in Psychiatric Research* **4**, 143 – 155.
- Martyn, K.K. en Belli, R.F. (2002), Retrospective Data Collection Using Event History Calendars, in: *Nursing Research* **51 (4)**, 270 – 274.
- Martyn, K.K. en Martin, R. (2003), Adolescent Sexual Risk Assessment, in: *Journal of Midwifery & Women's Health* **48 (3)**, 213 – 219.

- Nieuwbeerta, P. (2005). Levenslooptransities en criminele carrières van volwassenen. Een pleidooi voor theorie toetsend onderzoek op dat terrein. Ongepubliceerde paper.
- Sampson, R. J., & Laub, J. H. (1996). Socioeconomic Achievement in the Life Course of Disadvantaged Men: Military Service as a Turning Point, circa 1940-1965. In: *American Sociological Review*, **61**, 347-367.
- Schubert, C.A., Mulvey, E.P., Steinberg, L., Cauffman, E., Losoya, S.H., Hecker, T., Chassin, L., Knight, G.P. (2004), Operational Lessons from the Pathways to Desistance Project, in: *Youth Violence and Juvenile Justice*, **2 (3)**, 237 – 255
- Schwarz, N. en Oyserman, D. (2001), Asking Questions about Behavior: Cognition, Communication, and Questionnaire Construction, in: *American Journal of Evaluation* **22 (2)**, 1098 – 2140.
- Segers, J. (2002), *Methoden voor de maatschappijwetenschappen*. 2^e druk, Assen: Koninklijke Van Gorcum BV.
- Singer, J.D. en Willet, J.B. (1991), Modeling the Days of Our Lives: Using Survival Analysis When Designing and Analyzing Longitudinal Studies, in: *Psychological Bulletin* **110 (2)**, 268 – 290.

BIJLAGEN

Bijlage 1	EHC – Instructies bij het interview	32
Bijlage 2	Codeboek EHC	45
Bijlage 3	De EHC – Kalender	56
Bijlage 4	Overzicht beslisregels	60
Bijlage 5	Gebeurtenissen uit de schriftelijke meting 2004	61
Bijlage 6	Percentages betrouwbaarheid	63
Bijlage 7	Correlaties - Validiteit	64

INTERVIEWER INSTRUCTIES

VOORBEREIDING

1. Noteer de geboortedatum, de naam en het identiteitsnummer van de respondent op de kalender.
2. Noteer de reeds bekende gegevens uit ACCESS (van zowel meting 1, 2 en 3) over:
 - Woonplaats ten tijde van de 1e, 2e en 3e meting;
 - Met wie de respondent woont
 - Op welke school de respondent zit;
 - Welk schooltype de respondent doet;
 - In welke klas de respondent zit;
 - *Alleen voor meisjes*: wanneer de eerste menstruatie was.
3. Arceer voor elk jaar de geboortemaand van de respondent en vul de leeftijd in.

Zometeen gaan we beginnen met het interview. Tijdens dit interview willen we graag weten welke gebeurtenissen jij hebt meegemaakt. Belangrijk hierbij is **wanneer** het is gebeurd. Soms zul je niet precies kunnen aangeven wanneer iets heeft plaatsgevonden, maar daar gaan we je bij helpen. We vullen namelijk alles in op deze kalender. Zo krijgen we een mooi overzicht van alles wat je hebt meegemaakt, en ook in welke volgorde. Dit kan je helpen je geheugen op te frissen.

We gaan alle interviews opnemen op video, zodat we stukjes kunnen gaan gebruiken voor een training voor toekomstige interviewers. Zou je er bezwaar tegen hebben om het interview op te nemen? De beelden zullen nooit buiten TRAILS vertoond worden.

De gegevens die we na dit interview van je hebben worden anoniem verwerkt. Als we resultaten publiceren dan gaat dat nooit over een persoon, maar over alle TRAILS-jongeren.

Heb je voordat we gaan beginnen nog vragen of is iets je niet duidelijk?

De interviewer en de respondent zitten naast elkaar en vullen samen de kalender in.

We gaan deze kalender gebruiken om gebeurtenissen die jij sinds het begin van TRAILS hebt meegemaakt in te vullen.

We zijn benieuwd welke dingen jij de afgelopen jaren hebt meegemaakt. Dit kunnen leuke dingen zijn, maar ook minder leuke. Ik ga je zo meteen vragen stellen en samen vullen we het in op de kalender. Deze gekleurde lijnen (*LATEN ZIEN*) zijn de maanden waarin je jarig bent geweest. Boven aan de kalender hebben we het jaartal genoteerd en hoe oud je toen bent geworden.

Voordat we beginnen met de vragen wil ik graag weten welke belangrijke gebeurtenis weet je je zo één-twee-drie te herinneren?

VUL IN WAT VOOR GEBEURTENIS HET WAS EN WANNEER HET HEEFT PLAATSGEVONDEN, OOK ALS HET EEN ONDERWERP IS DAT LATER WEER TERUGKOMT.

SCHOOL

We beginnen met school. Zoals je ziet hebben we alvast een aantal gegevens ingevuld.

- A.** Klopt het dat je nu op **[NAAM SCHOOL]** zit?
B. In de []-de klas?
C. En dat je **[SCHOOLTYPE / NIVEAU]** doet? (bijvoorbeeld VMBO)

- Wat is de naam van je vorige school? Wanneer ben je van die school afgegaan?
- Ben je van niveau gewisseld, en tussen welke niveaus ben je gewisseld?
- Ben je ook een keertje blijven zitten?

Vul alle gegevens in op de kalender. Op welke scholen de respondent heeft gezeten, in welke klas de respondent zat in welk jaar en welk niveau er in welk jaar werd gevolgd.

- D. Heb je sinds september 2001 wel eens gespijbeld? Wanneer was de eerste keer?**

Noteer per maand om hoeveel uren het gaat.

Maak hierbij onderscheid tussen belangrijke en minder belangrijke vakken, zoals gym, tekenen, handenarbeid, muziekles etc.

Afwezigheid door ziekte is geen spijbelen. Het moet alleen gaan om ongeoorloofd verzuim. Dus als je zonder toestemming van school wegblijft.

- E. Ben je sinds september 2001 van school gestuurd? Hoe lang mocht je toen niet op school komen?**

Noteer in de betreffende maand(en) hoeveel dagen deze persoon niet op school mocht komen.

WONEN

Nu willen we graag iets weten over je woonsituatie, waar je woont en met wie.

A. Waar woon je nu?

Wat we al weten hebben we alvast ingevuld. Je woont nu in **[WOONPLAATS & ADRES]**. Klopt dit nog steeds? Of ben je in de tussentijd verhuisd?

Indien de respondent verhuisd is, aangeven met een kruisje in de betreffende maand wanneer dit is geweest en noteren wat het nieuwe adres is.

B. Met wie woon je samen in één huis?

Noteer met wie de respondent woont. Dit zijn bijvoorbeeld ouders, broer en/of zus. Maar ook stiefmoeder of pleeggezin kan.

Vraag vervolgens of er sinds september 2001 veranderingen zijn geweest in de gezinssamenstelling (bijvoorbeeld een broer die op zichzelf gaat wonen of een zusje erbij gekomen).

Gebruik de codes zoals hiernaast, indien er andere opties worden genoemd de volledige naam opschrijven.

Als een broer op zichzelf gaat wonen noteer je dat als B -. Als er een zusje bijkomt noteer je dat als Z+ in de betreffende maand.

V = vader
M = moeder
Z = zus
B = broer
S... = stief...
P... = pleeg...

Nu zijn we benieuwd naar gebeurtenissen die er binnen je familie hebben plaatsgevonden. Bijvoorbeeld een familielid dat is overleden, of iemand waarmee je ruzie hebt gemaakt.

A. Zijn je ouders gescheiden?

Indien nee, verdergaan met D.

Indien ja, wanneer? Als dit gebeurd is voordat de kalender begint, datum noteren. Anders kruisje zetten in de betreffende maand.

Gescheiden: het moment waarop de ouders niet meer samen wonen maar apart van elkaar. Ze hoeven dus ook niet getrouwd te zijn geweest, als ze maar wel samen hebben gewoond en samen de kinderen hebben opgevoed.

Ouders kunnen ook stiefouders, pleegouders of adoptieouders zijn. Ze moeten wel samen het kind hebben opgevoed.

B. Heb je na de scheiding nog contact met je andere ouder?

*Uit het domein WONEN is bekend bij wie de respondent woont, vraag dus of de respondent de andere ouder nog ziet. Indien het antwoord JA is, vraag dan **hoeveel dagen per maand** er contact is, noteer dit in de kalender vanaf het moment dat de ouders zijn gescheiden (of vanaf september 2001 indien de scheiding eerder was) en vraag of het contact vanaf de scheiding ook in frequentie is veranderd. Noteer in de kalender vanaf het punt van de verandering hoeveel dagen per maand de respondent contact heeft met de ouder.*

C. Heeft je vader een nieuwe partner?

Vragen sinds wanneer en een kruisje zetten van het begin tot eventueel het eind van die relatie. Indien het meerdere relaties zijn, elke verschillende partner een nummer geven.

Partner = indien er sprake is van een seksuele relatie en frequent contact, minimaal 1x per week face to face contact. Indien sprake is van een relatie op afstand is telefonisch contact ook voldoende..

De partner is officieel geïntroduceerd als partner aan de kinderen en de familie.

D. Heeft je moeder een nieuwe partner?

Vragen sinds wanneer en een kruisje zetten van het begin tot eventueel het eind van die relatie. Indien het meerdere relaties zijn, elke verschillende partner een nummer geven of de naam noteren.

E. Ben je sinds september 2001 van huis weggelopen?

Dit telt alleen als de respondent minimaal één nacht van huis is weggeweest, zonder toestemming van de ouder(s). Indien ja, vraag hoeveel nachten de respondent van huis is weggeweest en noteer dit aantal in de betreffende maand(en).

F. Ben je sinds september 2001 door je ouders uit huis gezet?

G. Is er in je familie sinds september 2001 iemand overleden? Wie was/waren dit?

Noteer wie het was/waren volgens de codes hiernaast in de maand dat de perso(o)n(en) overleden zijn. Er kunnen ook 2 opa's zijn overleden, hier hoeft geen onderscheid te worden gemaakt in code (dus beide keren code 5). Indien in 1 maand meerdere familieleden zijn overleden, de codes in hetzelfde vakje noteren, maar hou het leesbaar. Familie volgens de codes hiernaast, maar er moet wel sprake zijn geweest van regelmatig contact (minimaal 1 keer per 2 maand).

1. Vader
2. Moeder
3. Broer
4. Zus
5. Opa
6. Oma
7. Oom
8. Tante
9. Neef
10. Nicht
11. Anders

H. Is er in je familie sinds september 2001 iemand ongeneeslijk ziek geworden?

Noteer wie het was/waren volgens de codes hiernaast in de maand dat de perso(o)n(en) kreeg te horen dat hij/zij ongeneeslijk ziek is. Er moet wel sprake zijn van regelmatig contact (minimaal 1 keer per 2 maand).

1. Vader
2. Moeder
3. Broer
4. Zus
5. Opa
6. Oma
7. Oom
8. Tante
9. Neef
10. Nicht
11. Anders

I. Is er iemand in het gezin die last heeft van psychische problemen?

Bij psychische problemen kun je denken aan problemen zoals angst, depressie, ADHD, overspannenheid of burnout, schizofrenie.

Begin en eindmaand aankruisen.

- Deze vraag gaat over het gezin in plaats van familie vanwege de invloed op de jongere. Denk bijvoorbeeld aan schaamte (vreselijk dat je moeder steeds op de bank ligt), emotionele verwaarlozing (jongere krijgt onvoldoende aandacht/ steun) of de extra verantwoordelijkheid binnen het gezin (jongere neemt de zorg van de jongere broer of zus over)
- Aangezien we geestelijke gezondheidsproblemen ook direct vragen aan de ouders is het om deze reden niet noodzakelijk om de diverse domeinen precies na te vragen. Wel noteren wat de jongere noemt (kan ook een andere omschrijving zijn dan de voorbeelden in de vraag (denk aan dwangneurose, manisch depressief etc)). Er is wel een onderverdeling gemaakt in psychische problemen en verslaving.

1. Vader
2. Moeder
3. Broer
4. Zus

J. Is er iemand in het gezin die last heeft van verslavingen?

Denk bijvoorbeeld aan alcohol- of drugsverslaving of gokken.

Begin en eindmaand aankruisen.

1. Vader
2. Moeder
3. Broer
4. Zus

K. Zijn er familieleden die je helemaal niet leuk vindt?

Noteer wie het was/waren volgens de codes hiernaast in de maand van nu.

1. Vader
2. Moeder
3. Broer
4. Zus
5. Opa
6. Oma
7. Oom
8. Tante
9. Neef
10. Nicht
11. Anders

VRIENDEN & VERKERING

Ik ga je nu een paar vragen stellen over je vrienden en over verkering.

A. Wanneer heb je jouw beste vriend(in) leren kennen?

Noteer met een kruisje in de betreffende maand wanneer dit contact is ontstaan.

Wanneer het contact eerder dan september 2001 is ontstaan dan moet de datum worden genoteerd.

B. Ben je goede vrienden kwijtgeraakt (door bijvoorbeeld een verhuizing of een ruzie) terwijl je graag contact had willen houden?

Noteer wanneer dit contact is verbroken.

C. Is één van je beste vrienden overleden?

Zo ja, wie was dit? Gebruik de codes van hiernaast.

Beste vrienden: minimaal 1 keer per 2 weken buiten schooltijd contact, mag ook via e-mail of sms.

Ik ga je straks meer vragen stellen over je vrienden, maar eerst wil ik graag wat meer weten over verkering.

D. Hoe oud was je toen je voor het eerst met iemand hebt getongzoend?

Zet een kruisje in de betreffende maand.

E. Heb je op dit moment verkering?

Met wie heb je verkering? Hoe lang is het al aan? Bereken de beginmaand en vraag of dit correct is.

Beginmaand aankruisen en een streepje zetten tot de maand van het interview.

F. Hoe vaak heb je hiervoor verkering gehad?

Alle begin en eindmaanden aankruisen en verbinden met een streepje.

Alleen relaties die langer dan 1 maand hebben geduurd tellen mee. Er moet tijdens de verkering minimaal worden gezoend (dus intiem contact moet aanwezig zijn).

G. Wie heeft het toen uitgemaakt?

Noteer de code zoals hiernaast.

1. Beste vriend
2. Beste vriendin
3. Vriendje (verkering)
4. Vriendinnetje (verkering)
5. Anders

Zelf
Ander
Beide

LICHAMELIJKE GEZONDHEID

A. Ben je sinds september 2001 opgenomen geweest in het ziekenhuis voor een dag of langer?

Noteer per maand hoeveel dagen de respondent in het ziekenhuis opgenomen is geweest.

Alleen voor meisjes:

B. Wanneer werd je voor het eerst ongesteld?

Kruisje zetten in de betreffende maand.

A. Hoeveel weken ben je per schooljaar sinds september 2001 in totaal (structureel) gepest, zo erg dat het naar voor je was?

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld.

Noteer het aantal weken in de balk die bij het betreffende schooljaar hoort. Vraag vervolgens door, we willen van elk schooljaar de frequentie weten.

B. En hoeveel weken heb jij iemand (structureel) gepest per schooljaar sinds september 2001?

Noteer het aantal weken in de balk die bij het betreffende schooljaar hoort. Vraag vervolgens door, we willen van elk schooljaar de frequentie weten.

C. Wanneer en hoe vaak heeft iemand iets van je gestolen dat belangrijk of waardevol voor je was?

Noteer hoe vaak dit sinds september 2001 is voorgekomen in de betreffende maand(en).

D. Wanneer en hoe vaak heb je iets gestolen (van een persoon of uit een winkel)?

Noteer hoe vaak dit sinds september 2001 is voorgekomen in de betreffende maand(en).

E. Heb je sinds september 2001 iemand zo geslagen dat hij/zij naar de dokter of het ziekenhuis moest?

*Noteer wanneer dat was met een kruisje.
Wanneer het gaat om een sport (bijvoorbeeld boksen) dan telt het niet.*

F. Heb je sinds september 2001 wel eens iemand een bloedneus geslagen?

*Noteer wanneer dat was met een kruisje.
Wanneer het gaat om een sport (bijvoorbeeld boksen) dan telt het niet.*

G. Ben jij sinds september 2001 door iemand zo geslagen dat je naar de dokter of het ziekenhuis moest?

Noteer wanneer dat was met een kruisje.

Wanneer het gaat om een sport (bijvoorbeeld boksen) dan telt het niet.

H. Heb je sinds september 2001 wel eens een bloedneus gehad omdat iemand je heeft geslagen?

Noteer wanneer dat was met een kruisje.

Wanneer het gaat om een sport (bijvoorbeeld boksen) dan telt het niet.

I. Veel jongeren zijn lid van een club, vereniging of een commissie. Ze zitten bijvoorbeeld op een sport. Of ze horen bij een vereniging voor muziek, dieren of van verzamelaars. Of ze zijn lid van Scouting. Of ze zitten op school in de feest- of sportcommissie of de redactie van de schoolkrant. Wij willen graag iets weten over het helpen bij activiteiten. Help jij wel eens mee met organiseren, klussen, geld inzamelen? Wat doe je precies (noteren)? Hoe vaak doe je dat? Wanneer ben je daar mee begonnen?

Zodra iemand iets 1x per maand doet moet het dus in de betreffende maand genoteerd worden.

DELINQUENTIE

A. Voor welke overtreding(en) heb je sinds september 2001 een bekeuring gekregen?

Gebruik de codes zoals hiernaast.

Noteer alle bekeuringen in de betreffende maand.

1. Geen licht op de fiets
2. Door rood rijden
3. Fietsen waar het niet mag
4. Vernielingen
5. Betrokken bij een vechtpartij
6. Vuurwerk
7. Brandstichting
8. (Winkel)diefstal
9. Te hard rijden met brommer
10. Opgevoerde brommer
11. Anders met brommer
12. Zwartrijden (trein, bus)
13. Openbaar dronkenschap
14. Geweld of bedreiging met geweld
15. Anders

B. Ben je ooit in aanraking gekomen met de politie omdat je iets had gedaan wat niet mocht? Of met de jeugdpolitie?

Noteer alle contacten in de betreffende maand.

C. Ben je er wel eens bij geweest dat iemand uit jouw groep in aanraking kwam met de (jeugd)politie omdat hij of zij iets gedaan had wat niet mocht?

Noteer alle bekeuringen in de betreffende maand.

D. Wanneer en hoe vaak heb je een taakstraf moeten doen? Bijvoorbeeld HALT?

Noteer in de kalender in de betreffende maand hoeveel dagen per maand de respondent de taakstraf moest doen.

Jongeren van 12 tot 18 jaar, die door de politie zijn aangehouden voor bijvoorbeeld vernieling, (winkel)diefstal of overlast met vuurwerk kunnen de keus krijgen: naar Justitie of naar Halt. Via een Halt-procedure kunnen jongeren weer rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met Justitie.

Zijn er nog plezierige gebeurtenissen die hier niet genoemd zijn maar die voor jou wel belangrijk zijn (geweest)?

Zo ja, noteren welke, wanneer etc.

Het kan ook zijn dat je onplezierige gebeurtenissen hebt meegemaakt die we nu niet aan je gevraagd hebben maar die voor jou wel belangrijk zijn (geweest). Kun je vertellen wat dit geweest is?

Noteren om welke gebeurtenis het gaat en wanneer het heeft plaatsgevonden.

Check of je de volgende gegevens hebt ingevuld:

- ID-nummer van de respondent;
- Naam van de respondent;
- Datum van het interview;
- Naam van de interviewer.

Ga nu samen met de respondent de ingevulde kalender samenvatten, probeer inconsistenties eruit te halen zodat de gegevens zo nauwkeurig mogelijk worden genoteerd. Maak hierbij gebruik van gebeurtenissen die samenvallen of in dezelfde periode plaatsvonden en vraag de respondent of dit nog steeds correct is.

BIJLAGE 2 CODEBOEK EVENT HISTORY CALENDAR

Systeem in afkortingen:

1 2 3 4 5 6 7 8

1. E Event
2. H History
3. C Calendar
4. 3 De 3 van derde meting
5. 0 t/m 7 Cijfer van het betreffende domein
6. A t/m K Vraag binnen het domein
7. v, d, b, e Variabelenaam, datum, begintatum of einddatum
8. 1 t/m 9 Hoeveelste keer dat dezelfde event voorkomt (bv. verkering)

DOMEIN 0: ALGEMEEN

idno	Respondentnummer	Numeric
gebdatum	Geboortedatum	Date (dd.mm.yy)
intdatum	Datum interview	Date (dd.mm.yy)

DOMEIN 1: SCHOOL

EHC31Av1	Naam van de 1 ^e school, locatie en plaats	String
EHC31Ab1	Begintatum	Date (mm.yy)
EHC31Ae1	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Av2	Naam van de 2 ^e school, locatie en plaats	String
EHC31Ab2	Begintatum	Date (mm.yy)
EHC31Ae2	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Av3	Naam van de 3 ^e school, locatie en plaats	String
EHC31Ab3	Begintatum	Date (mm.yy)
EHC31Ae3	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Av4	Naam van de 4 ^e school, locatie en plaats	String
EHC31Ab4	Begintatum	Date (mm.yy)
EHC31Ae4	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Bb6	Groep 6 – Begintatum	Date (mm.yy)
EHC31Be6	Groep 6 – Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Bb7	Groep 7 – Begintatum	Date (mm.yy)
EHC31Be7	Groep 7 – Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Bb8	Groep 8 – Begintatum	Date (mm.yy)
EHC31Be8	Groep 8 – Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Bb1	Klas 1 – Begintatum	Date (mm.yy)
EHC31Be1	Klas 1 – Einddatum	Date (mm.yy)

EHC31Bb2	Klas 2 – Begindatum	Date (mm.yy)
EHC31Be2	Klas 2 – Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Bb3	Klas 3 – Begindatum	Date (mm.yy)
EHC31Be3	Klas 3 – Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Bb4	Klas 4 – Begindatum	Date (mm.yy)
EHC31Be4	Klas 4 – Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Bb5	Klas 5 – Begindatum	Date (mm.yy)
EHC31Be5	Klas 5 – Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Cv1	Schooltype / niveau 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niet op school 2. Basisonderwijs 3. Speciaal basisonderwijs 4. (Voortgezet) speciaal onderwijs 5. VMBO praktijk / beroepsonderwijs 6. VMBO gemengd / theoretisch 7. Mengvormen VMBO theoretisch / HAVO / VWO 8. HAVO 9. HAVO / VWO 10. VWO 11. Gymnasium 12. Anders
EHC31Cb1	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC31Ce1	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Cv2	Schooltype / niveau 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niet op school 2. Basisonderwijs 3. Speciaal basisonderwijs 4. (Voortgezet) speciaal onderwijs 5. VMBO praktijk / beroepsonderwijs 6. VMBO gemengd / theoretisch 7. Mengvormen VMBO theoretisch / HAVO / VWO 8. HAVO 9. HAVO / VWO 10. VWO 11. Gymnasium 12. Anders
EHC31Cb2	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC31Ce2	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Cv3	Schooltype / niveau 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niet op school 2. Basisonderwijs 3. Speciaal basisonderwijs 4. (Voortgezet) speciaal onderwijs 5. VMBO praktijk / beroepsonderwijs 6. VMBO gemengd / theoretisch 7. Mengvormen VMBO theoretisch / HAVO / VWO 8. HAVO 9. HAVO / VWO 10. VWO

		11. Gymnasium
		12. Anders
EHC31Cb3	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC31Ce3	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Cv4	Schooltype / niveau 4	1. Niet op school
		2. Basisonderwijs
		3. Speciaal basisonderwijs
		4. (Voortgezet) speciaal onderwijs
		5. VMBO praktijk / beroepsonderwijs
		6. VMBO gemengd / theoretisch
		7. Mengvormen VMBO theoretisch / HAVO / VWO
		8. HAVO
		9. HAVO / VWO
		10. VWO
		11. Gymnasium
		12. Anders
EHC31Cb4	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC31Ce4	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Dv1	Gespijbeeld, aantal dagen 1	Numeric
EHC31Db1	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC31De1	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Dv2	Gespijbeeld, aantal dagen 2	Numeric
EHC31Db2	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC31De2	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Dv3	Gespijbeeld, aantal dagen 3	Numeric
EHC31Db3	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC31De3	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Dv4	Gespijbeeld, aantal dagen 4	Numeric
EHC31Db4	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC31De4	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC31Ev1	Van school gestuurd, aantal dagen 1	Numeric
EHC31Ed1	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC31Ev2	Van school gestuurd, aantal dagen 2	Numeric
EHC31Ed2	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC31Ev3	Van school gestuurd, aantal dagen 3	Numeric
EHC31Ed3	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC31Ev4	Van school gestuurd, aantal dagen 4	Numeric
EHC31Ed4	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)

DOMEIN 2: WONEN

EHC32Av1	Woonplaats (postcode + huisnummer) 1	String
EHC32Ab1	Begindatum	Date (mm.yy)

EHC32Av2	Woonplaats (postcode + huisnummer) 2	String
EHC32Ab2	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC32Av3	Woonplaats (postcode + huisnummer) 3	String
EHC32Ab3	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC32Av4	Woonplaats (postcode + huisnummer) 4	String
EHC32Ab4	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC32Bv1	Met wie woon je samen in 1 huis	String

DOMEIN 3: GEZIN EN FAMILIE

EHC33Ad1	Datum waarop ouders zijn gescheiden	Date (mm.yy)
EHC33Bv1	Hoeveel dagen per maand contact met de scheidingsouder 1	Numeric
EHC33Bb1	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC33Be1	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC33Bv2	Hoeveel dagen per maand contact met de scheidingsouder 2	Numeric
EHC33Bb2	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC33Be2	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC33Bv3	Hoeveel dagen per maand contact met de scheidingsouder 3	Numeric
EHC33Bb3	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC33Be3	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC33Cb1	Begindatum nieuw partner vader 1	Date (mm.yy)
EHC33Ce1	Einddatum nieuw partner vader	Date (mm.yy)
EHC33Cb2	Begindatum nieuw partner vader 2	Date (mm.yy)
EHC33Ce2	Einddatum nieuw partner vader	Date (mm.yy)
EHC33Cb3	Begindatum nieuw partner vader 3	Date (mm.yy)
EHC33Ce3	Einddatum nieuw partner vader	Date (mm.yy)
EHC33Db1	Begindatum nieuw partner moeder 1	Date (mm.yy)
EHC33De1	Einddatum nieuw partner moeder	Date (mm.yy)
EHC33Db2	Begindatum nieuw partner moeder 2	Date (mm.yy)
EHC33De2	Einddatum nieuw partner moeder	Date (mm.yy)
EHC33Db3	Begindatum nieuw partner moeder 3	Date (mm.yy)
EHC33De3	Einddatum nieuw partner moeder	Date (mm.yy)
EHC33Ev1	Van huis weggelopen, aantal nachten 1	Numeric
EHC33Ed1	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC33Ev2	Van huis weggelopen, aantal nachten 2	Numeric

EHC33Ed2	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC33Ev3	Van huis weggelopen, aantal nachten 3	Numeric
EHC33Ed3	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC33Fv1	Uit huis gezet, aantal nachten weg 1	Numeric
EHC33Fd1	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC33Fv2	Uit huis gezet, aantal nachten weg 2	Numeric
EHC33Fd2	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC33Gv1	Familielid overleden 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. opa 6. oma 7. oom 8. tante 9. neef 10. nicht 11. anders
EHC33Gd1	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC33Gv2	Familielid overleden 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. opa 6. oma 7. oom 8. tante 9. neef 10. nicht 11. anders
EHC33Gd2	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC33Gv3	Familielid overleden 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. opa 6. oma 7. oom 8. tante 9. neef 10. nicht 11. anders
EHC33Gd3	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC33Gv4	Familielid overleden 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. opa

		6. oma 7. oom 8. tante 9. neef 10. nicht 11. anders
EHC33Gd4	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC33Hv1	Familieid ernstig ziek 1	1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. opa 6. oma 7. oom 8. tante 9. neef 10. nicht 11. anders
EHC33Hd1	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC33Hv2	Familieid ernstig ziek 2	1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. opa 6. oma 7. oom 8. tante 9. neef 10. nicht 11. anders
EHC33Hd2	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC33Hv3	Familieid ernstig ziek 3	1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. opa 6. oma 7. oom 8. tante 9. neef 10. nicht 11. anders
EHC33Hd3	Datum van de maand waarin	Date (mm.yy)
EHC33Iv1	Iemand in gezin psychische problemen1	1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. anders
EHC33Ib1	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC33Ie1	Einddatum	Date (mm.yy)

EHC33Iv2	Iemand in gezin psychische problemen2	1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. anders
EHC33Ib2	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC33Ie2	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC33Jv1	Iemand in gezin last van verslavingen 1	1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. anders
EHC33Jb1	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC33Je1	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC33Jv2	Iemand in gezin last van verslavingen 2	1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. anders
EHC33Jb2	Begindatum	Date (mm.yy)
EHC33Je2	Einddatum	Date (mm.yy)
EHC33Kv1	Niet leuke familieleden 1	1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. opa 6. oma 7. oom 8. tante 9. neef 10. nicht 11. anders
EHC33Kv2	Niet leuke familieleden 2	1. vader 2. moeder 3. broer 4. zus 5. opa 6. oma 7. oom 8. tante 9. neef 10. nicht 11. anders

DOMEIN 4: VRIENDEN EN VERKERING

EHC34Ad1	Wanneer beste vriend(in) ontmoet	Date (mm.yy)
EHC34Bd1	Wanneer vriend(in) verloren 1	Date (mm.yy)
EHC34Bd2	Wanneer vriend(in) verloren 2	Date (mm.yy)
EHC34Bd3	Wanneer vriend(in) verloren 3	Date (mm.yy)
EHC34Cd1	Wanneer vriend(in) overleden 1	Date (mm.yy)

EHC34Cd2	Wanneer vriend(in) overleden 2	Date (mm.yy)
EHC34Dd1	Wanneer eerste keer gezoend	Date (mm.yy)
EHC34Eb1	Verkering 1, begindatum	Date (mm.yy)
EHC34Ee1	Verkering 1, einddatum	Date (mm.yy)
EHC34Ev1	Wie heeft het uitgemaakt	1 = zelf 2 = ander 3 = beide
EHC34Eb2	Verkering 2, begindatum	Date (mm.yy)
EHC34Ee2	Verkering 2, einddatum	Date (mm.yy)
EHC34Ev2	Wie heeft het uitgemaakt	1 = zelf 2 = ander 3 = beide
EHC34Eb3	Verkering 3, begindatum	Date (mm.yy)
EHC34Ee3	Verkering 3, einddatum	Date (mm.yy)
EHC34Ev3	Wie heeft het uitgemaakt	1 = zelf 2 = ander 3 = beide
EHC34Eb4	Verkering 4, begindatum	Date (mm.yy)
EHC34Ee4	Verkering 4, einddatum	Date (mm.yy)
EHC34Ev4	Wie heeft het uitgemaakt	1 = zelf 2 = ander 3 = beide
EHC34Eb5	Verkering 5, begindatum	Date (mm.yy)
EHC34Ee5	Verkering 5, einddatum	Date (mm.yy)
EHC34Ev5	Wie heeft het uitgemaakt	1 = zelf 2 = ander 3 = beide
EHC34Eb6	Verkering 6, begindatum	Date (mm.yy)
EHC34Ee6	Verkering 6, einddatum	Date (mm.yy)
EHC34Ev6	Wie heeft het uitgemaakt	1 = zelf 2 = ander 3 = beide
EHC34Eb7	Verkering 7, begindatum	Date (mm.yy)
EHC34Ee7	Verkering 7, einddatum	Date (mm.yy)
EHC34Ev7	Wie heeft het uitgemaakt	1 = zelf 2 = ander 3 = beide
EHC34Eb8	Verkering 8, begindatum	Date (mm.yy)
EHC34Ee8	Verkering 8, einddatum	Date (mm.yy)
EHC34Ev8	Wie heeft het uitgemaakt	1 = zelf 2 = ander 3 = beide
EHC34Eb9	Verkering 9, begindatum	Date (mm.yy)
EHC34Ee9	Verkering 9, einddatum	Date (mm.yy)
EHC34Ev9	Wie heeft het uitgemaakt	1 = zelf 2 = ander 3 = beide

DOMEIN 5: LICHAAMELIJKE GEZONDHEID

EHC35Av1	Opname in ziekenhuis, aantal dagen 1	Numeric
EHC35Ad1	Maand van opname	Date (mm.yy)
EHC35Av2	Opname in ziekenhuis, aantal dagen 2	Numeric
EHC35Ad2	Maand van opname	Date (mm.yy)

EHC35Av3	Opname in ziekenhuis, aantal dagen 3	Numeric
EHC35Ad3	Maand van opname	Date (mm.yy)

EHC35Bd1	Eerste keer menstruatie	Date (mm.yy)
----------	-------------------------	--------------

DOMEIN 6: PROBLEEMGEDRAG

EHC36Ab1	Slachtoffer pesten, begindatum1	Date (mm.yy)
EHC36Ae1	Slachtoffer pesten, einddatum	Date (mm.yy)
EHC36Ab2	Slachtoffer pesten, begindatum 2	Date (mm.yy)
EHC36Ae2	Slachtoffer pesten, einddatum	Date (mm.yy)

EHC36Bb1	Dader pesten, begindatum 1	Date (mm.yy)
EHC36Be1	Dader pesten, einddatum	Date (mm.yy)
EHC36Bb2	Dader pesten, begindatum 2	Date (mm.yy)
EHC36Be2	Dader pesten, einddatum	Date (mm.yy)

EHC36Cv1	Slachtoffer diefstal, datum 1	Date (mm.yy)
EHC36Cv2	Slachtoffer diefstal, datum 2	Date (mm.yy)
EHC36Cv3	Slachtoffer diefstal, datum 3	Date (mm.yy)

EHC36Dv1	Dader diefstal, datum 1	Date (mm.yy)
EHC36Dv2	Dader diefstal, datum 2	Date (mm.yy)
EHC36Dv3	Dader diefstal, datum 3	Date (mm.yy)

EHC36Ev1	Dader ernstig geweld, datum 1	Date (mm.yy)
EHC36Ev2	Dader ernstig geweld, datum 2	Date (mm.yy)
EHC36Ev3	Dader ernstig geweld, datum 3	Date (mm.yy)

EHC36Fv1	Dader mild geweld, datum 1	Date (mm.yy)
EHC36Fv2	Dader mild geweld, datum 2	Date (mm.yy)
EHC36Fv3	Dader mild geweld, datum 3	Date (mm.yy)

EHC36Gv1	Slachtoffer ernstig geweld, datum 1	Date (mm.yy)
EHC36Gv2	Slachtoffer ernstig geweld, datum 2	Date (mm.yy)
EHC36Gv3	Slachtoffer ernstig geweld, datum 3	Date (mm.yy)

EHC36Hv1	Slachtoffer mild geweld, datum 1	Date (mm.yy)
EHC36Hv2	Slachtoffer mild geweld, datum 2	Date (mm.yy)
EHC36Hv3	Slachtoffer mild geweld, datum 3	Date (mm.yy)

EHC36Iv1	Helpen bij activiteiten 1	String
EHC36Ib1	Beginmaand	Date (mm.yy)
EHC36Ie1	Eindmaand	Date (mm.yy)

EHC36Iv2	Helpen bij activiteiten 2	String
EHC36Ib2	Beginmaand	Date (mm.yy)
EHC36Ie2	Eindmaand	Date (mm.yy)

DOMEIN 7: DELINQUENTIE

EHC37Av1	Overtreding gemaakt 1	1. geen licht op de fiets 2. door rood rijden 3. fietsen waar het niet mag 4. vernielingen
----------	-----------------------	---

		<ul style="list-style-type: none"> 5. betrokken bij een vechtpartij 6. vuurwerk 7. brandstichting 8. (winkel)diefstal 9. te hard rijden met brommer 10. opgevoerde brommer 11. anders met brommer 12. openbaar dronkenschap 13. zwartrijden met openbaar vervoer 14. anders
EHC37Ad1	Maand waarin het gebeurd is	Date (mm.yy)
EHC37Av2	Overtreding gemaakt 2	<ul style="list-style-type: none"> 1. geen licht op de fiets 2. door rood rijden 3. fietsen waar het niet mag 4. vernielingen 5. betrokken bij een vechtpartij 6. vuurwerk 7. brandstichting 8. (winkel)diefstal 9. te hard rijden met brommer 10. opgevoerde brommer 11. anders met brommer 12. openbaar dronkenschap 13. zwartrijden met openbaar vervoer 14. anders
EHC37Ad2	Maand waarin het gebeurd is	Date (mm.yy)
EHC37Av3	Overtreding gemaakt 3	<ul style="list-style-type: none"> 1. geen licht op de fiets 2. door rood rijden 3. fietsen waar het niet mag 4. vernielingen 5. betrokken bij een vechtpartij 6. vuurwerk 7. brandstichting 8. (winkel)diefstal 9. te hard rijden met brommer 10. opgevoerde brommer 11. anders met brommer 12. openbaar dronkenschap 13. zwartrijden met openbaar vervoer 14. anders
EHC37Ad3	Maand waarin het gebeurd is	Date (mm.yy)
EHC37Av4	Overtreding gemaakt 4	<ul style="list-style-type: none"> 1. geen licht op de fiets 2. door rood rijden 3. fietsen waar het niet mag 4. vernielingen 5. betrokken bij een vechtpartij 6. vuurwerk 7. brandstichting 8. (winkel)diefstal 9. te hard rijden met brommer 10. opgevoerde brommer

EHC37Ad4	Maand waarin het gebeurd is	11. anders met brommer 12. openbaar dronkenschap 13. zwartrijden met openbaar vervoer 14. anders Date (mm.yy)
EHC37Av5	Overtreding gemaakt 5	1. geen licht op de fiets 2. door rood rijden 3. fietsen waar het niet mag 4. vernielingen 5. betrokken bij een vechtpartij 6. vuurwerk 7. brandstichting 8. (winkel)diefstal 9. te hard rijden met brommer 10. opgevoerde brommer 11. anders met brommer 12. openbaar dronkenschap 13. zwartrijden met openbaar vervoer 14. anders Date (mm.yy)
EHC37Ad5	Maand waarin het gebeurd is	Date (mm.yy)
EHC37Bd1	Maand waarin contact met HALT 1	Date (mm.yy)
EHC37Bd2	Maand waarin contact met HALT 2	Date (mm.yy)
EHC37Bd3	Maand waarin contact met HALT 3	Date (mm.yy)

Rest wat vergeten is maar voor de respondent wel belangrijk

EHC37Cv1	Activiteit 1
EHC37Cb1	Begindatum
EHC37Ce1	Einddatum
EHC37Cv2	Activiteit 2
EHC37Cb2	Begindatum
EHC37Ce2	Einddatum

BIJLAGE 3 DE EHC – KALENDER

Op de volgende drie pagina's zal het raster te zien zijn die tijdens het interview gebruikt wordt om te noteren in welke maand(en) een bepaalde gebeurtenis heeft plaatsgevonden.

vóór 09- 2001	nvt	JAAR	2001				2002				2003				2004				2005				JAAR														
			9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4		5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
		MAAND																																	MAAND		
		Leeftijd																																	Leeftijd		
			
<i>SCHOOL</i>			<i>SCHOOL</i>																																<i>SCHOOL</i>		
A		School, naam en post-code																																	School, naam en postcode		
B		Klas																																	Klas		
C		Schooltype / niveau																																	Schooltype / niveau		
D		Gespijbeld																																	Gespijbeld		
E		Van school gestuurd																																	Van school gestuurd		
<i>WONEN</i>			<i>WONEN</i>																																<i>WONEN</i>		
A		Woonplaats (postcode en huisnummer)																																	Woonplaats (postcode en huisnummer)		
B		Met wie woon je samen in één huis																																	Met wie woon je samen in één huis		
<i>GEZIN EN FAMILIE</i>			<i>GEZIN EN FAMILIE</i>																																<i>GEZIN EN FAMILIE</i>		
A		Ouders gescheiden																																	Ouders gescheiden		
B		Contact met scheidingsouder																																	Contact		
C		Vader nieuwe partner																																	Vader nieuwe partner		
D		Moeder nieuwe partner																																	Moeder nwe partner		
E		Van huis weggelopen																																	Van huis weggelopen		
F		Uit huis gezet																																	Uit huis gezet		

BESLISREGELS TIJDSTIP GEBEURTENIS

- **Algemeen: wanneer jongere een periode aan kan geven maar geen exact tijdstip, kies dan voor de middelste maand van die periode.**

1. Jongere herinnert zich niet meer dan het seizoen:

<u>Antwoord:</u>	<u>Score:</u>
"Lente" (± 21 maart - 21 juni)	→ mei (5)
"Zomer" (± 21 juni - 21 september)	→ augustus (8)
"Herfst" (± 21 september - 21 december)	→ november (11)
"Winter" (± 21 december - 21 maart)	→ februari (2)

2. Jongere herinnert zich niet meer dan de klas waarin hij / zij zat:

schooljaar duurt van midden / eind augustus tot begin / midden / eind juli

<u>Antwoord:</u>	<u>Score:</u>
"Klas x"	→ februari (2)

3. Jongere herinnert zich niet meer dan de (school)vakantie:

<u>Antwoord (uitgaande van regio Noord):</u>	<u>Score:</u>
"Herfstvakantie"	→ oktober (10)
"Kerstvakantie"	→ december (12)
"Voorjaarsvakantie"	→ februari (2)
"Meivakantie"	→ mei (5)
"Zomervakantie"	→ augustus (8)

3. Jongere geeft 'vage termen' van een periode:

<u>Antwoord</u>	<u>Score:</u>
"Begin van het jaar" (uitgaande van eerste kwartaal)	→ februari (2)
"Midden van het jaar"	→ juni (6)
"Eind van het jaar" (uitgaande van laatste kwartaal)	→ november (11)

4. Aangegeven periode bestaat uit even aantal maanden (algemeen: kies de maand vóór het 'middenpunt')

<u>Antwoord</u>	<u>Score:</u>
"Maart, april" (maart I april)	→ maart (3)
"Ergens in het eerste half jaar van" (januari, februari, maart I april, mei, juni)	→ maart (3)

BESLISREGEL: WANNEER VERDERGAAN ZONDER ANTWOORD?

Wanneer jongere - zelfs na uitvoerig doorvragen - aangeeft geen antwoord te *willen* / *kunnen* geven op het gevraagde.

- Schooltype
- Schoolniveau gecategoriseerd (categorieën gemaakt op basis van dq)
- Klas
- Hoe oud was je toen je je eerste menstruatie kreeg, jaren?
- Hoe oud was je toen je je eerste menstruatie kreeg, maanden?
- Ik vecht veel.
- Ik word veel gepest.
- Ik loop van huis weg.
- Ik schreeuw veel.
- Ik steel buitenshuis.
- Ik sla lessen over of spijbel van school.
- Ben jij in de afgelopen twee jaar erg ziek geworden of heb je een ongeluk gehad?
- Is iemand van je gezin in de afgelopen twee jaar erg ziek geworden of heeft iemand van je gezin een ernstig ongeluk gehad?
- Is een goede vriend(in) in de afgelopen twee jaar erg ziek geworden of heeft deze een ernstig ongeluk gehad?
- Is in de afgelopen twee jaar je moeder overleden?
- Is in de afgelopen twee jaar je vader overleden?
- Is in de afgelopen twee jaar je broer of zus overleden?
- Is in de afgelopen twee jaar iemand waar je veel om gaf overleden?
- Ben je in de afgelopen twee jaar blijven zitten?
- Ben je in de afgelopen twee jaar van school gestuurd?
- Ben je in de afgelopen twee jaar in contact geweest met de politie omdat je iets had gedaan wat niet mocht?
- Is in de afgelopen twee jaar je verkering uitgegaan?
- Zijn in de afgelopen twee jaar je ouders gescheiden of uit elkaar gegaan?
- Ben je in de afgelopen twee jaar van huis weggelopen?
- Ben je in de afgelopen twee jaar spullen kwijtgeraakt die belangrijk voor je waren?
- Ben je op school spullen kwijtgeraakt die belangrijk voor je waren?
- Heeft in de afgelopen twee jaar iemand geweld tegen je gebruikt?
- Is er in de afgelopen twee jaar bijna geweld tegen je gebruikt?
- Heeft in de afgelopen twee jaar iemand gemene geruchten of roddels over je verspreid?
- Heeft in de afgelopen twee jaar iemand je gepest?
- Heb je in de afgelopen twee jaar een broertje of zusje gekregen?
- Heb je in de afgelopen twee jaar verkering gekregen?
- Heb je in de afgelopen twee jaar iets waardevols gekregen of gekocht?
- Ben je in de afgelopen twee jaar verhuisd naar een andere woonplaats?
- Ben je in de afgelopen twee jaar bij een ander gezin gaan wonen?
- Is er in de afgelopen twee jaar iemand van jouw gezin ergens anders gaan wonen?
- Er is in de afgelopen twee jaar een nieuwe persoon in jouw gezin komen wonen?
- Je bent in de afgelopen twee jaar naar het voortgezet onderwijs gegaan?
- Overlijden overige familieleden
- Overlijden anderen
- Conflicten met vriend(inn)en
- Conflicten met gezinsleden
- Conflicten/verstoringen binnen gezin (excl. resp.)
- Geweld tegen anderen
- Verbroken contacten overig
- Dreigend verlies (door overlijden of vertrek)
- Gezondheid respondent overig
- Interpersoonlijk overig
- Gezin overig
- School overig
- Vrije tijd overig
- Overig
- Met opzet dingen van jezelf beschadigd of vernield?

- Met opzet dingen van anderen bij jou in huis (ouders, broers, zussen) beschadigd of vernield?
- Met opzet dingen op school beschadigd of vernield?
- Met opzet dingen op straat beschadigd of vernield (bijvoorbeeld verkeersborden, brievenbussen, auto's, ramen, bushokjes)?
- Met een stift of spuitbus op muren of bushokjes geschreven (graffiti)?
- Meegedaan aan een gevecht (bijvoorbeeld bij een voetbalwedstrijd)?
- Meegereden met de bus of trein zonder te betalen?
- Iets gestolen of weggenomen van anderen bij jou in huis (ouders, broers, zussen)?
- Iets gekocht of verkocht wat gestolen was?
- Iets uit een winkel gestolen dat minder dan 20 gulden kost (bijvoorbeeld krant, snoep, sigaretten, post, geld)?
- Iets uit een winkel gestolen dat tussen de 20 en 200 gulden kost (bijvoorbeeld horloge, cd, videospelletje, parfum, geld)?
- Iets uit een winkel gestolen dat meer dan 200 gulden kost (bijvoorbeeld fiets, autoradio, leren jas, geld)?
- Iemand op school geslagen?
- Iemand thuis geslagen?
- Iemand op straat geslagen?
- Iemand zo geslagen dat hij/zij naar de dokter of het ziekenhuis moest?
- Ben je ooit uit de klas gestuurd?
- Ben je ooit van school weggebleven (terwijl je ouders dachten dat je wel op school was)?
- Heb je al menstruatie?
- Hoe vaak is deze leerling de afgelopen zes maanden afwezig geweest door spijbelen?
- Teruggetrokken gedrag
- Invuldatum Ouder vragenlijst
- Uw kind wordt gepest op school of op straat.
- Hoe oud was uw kind toen het (pesten op school of op straat) begon?
- Hoeveel invloed heeft deze situatie (pesten op school of op straat) nu op uw kind?
- Uw kind heeft slepende conflicten met iemand van het gezin.
- Hoe oud was uw kind toen het (slepende conflicten met iemand uit het gezin) begon?
- Hoeveel invloed heeft deze situatie (slepende conflicten met iemand uit het gezin) nu op uw kind?
- Uw kind heeft slepende conflicten met iemand anders.
- Hoe oud was uw kind toen het (slepende conflicten met iemand anders) begon?
- Hoeveel invloed heeft deze situatie (slepende conflicten met iemand anders) nu op uw kind?
- Andere gezinsleden hebben slepende conflicten met elkaar.
- Hoe oud was uw kind toen het (slepende conflicten tussen andere gezinsleden) begon?
- Hoeveel invloed heeft deze situatie (slepende conflicten tussen andere gezinsleden) nu op uw kind?
- Vecht veel.
- Wordt veel gepest.
- Loopt weg van huis.
- Steelt van huis.
- Steelt buitenshuis.

BIJLAGE 6 PERCENTAGES BETROUWBAARHEID

De betrouwbaarheid van de Event History Calendar is 85,6%. Dit is het percentage wat slaat op het aantal keer dat er tijdens zowel meting 1 als meting 2 exact hetzelfde antwoord is gegeven. Onderstaande tabel geeft per domein de percentages aan.

Domein	Correct antwoord	Niet correct antwoord	Missing value	Totaal
1: school	361 (97,3%)	10	23	394
2: wonen	39 (100%)	0	2	41
3: gezin en familie	30 (63,8%)	17	40	87
4: vrienden en verkering	41 (54,7%)	34	15	90
5: lichamelijke gezondheid	9 (64,3%)	5	0	14
6: gedrag	19 (65,5%)	10	13	42
7: delinquentie	31 (70,5%)	13	14	58
Totaal	530 (85,6%)	89	107	726

Wanneer er afstand wordt gedaan van de eis dat elk gegeven antwoord exact moet corresponderen met het eerder gegeven antwoord, en er een marge van twee maanden wordt ingebouwd dan zien de percentages er anders uit. De betrouwbaarheid van het gehele interview stijgt hierdoor van 85,6% naar 90,8%. Onderstaande tabel geeft per domein de percentages aan.

Domein	Correct antwoord	Niet correct antwoord	Missing value	Totaal
1: school	361 (97,3%)	10	23	394
2: wonen	39 (100%)	0	2	41
3: gezin en familie	37 (78,7%)	10	40	87
4: vrienden en verkering	53 (70,7%)	22	15	90
5: lichamelijke gezondheid	12 (85,7%)	2	0	14
6: gedrag	22 (75,9%)	7	13	42
7: delinquentie	38 (86,4%)	6	14	58
Totaal	562 (90,8%)	57	107	726

BIJLAGE 7 CORRELATIES – VALIDITEIT

Onderstaande is de tabel waarin de correlatie tussen de antwoorden gegeven middels een schriftelijke vragenlijst en de antwoorden middels de Event History Calendar.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
VAR00003	20,6829	8,08220	41
VAR00004	15,1951	12,11449	41

Correlations^a

		VAR00003	VAR00004
VAR00003	Pearson Correlation	1	,609**
	Sig. (2-tailed)		,000
VAR00004	Pearson Correlation	,609**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

a. Listwise N=41